

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 16. szám.

NEW YORK, N. Y., TRENTON, N. J., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1909. FEBRUÁR 23-án.

VI. Year. No. 16.

Washington György.

ELMÉLKEDÉS A HAZA ATYJÁNAK SZÜLETÉSNAJÁN.

Lincoln születésnapja után Washington születésnapja. A történelmi események éppen megfordított sorrendben folytak le és Lincoln Ábrahám logikus és természetes következménye volt Washington Györgynek. Ha Washington György ez ország népeit nem vezette volna a szabadság és függetlenség útjára, Lincoln Ábrahám nem szabadíthatta volna fel a néger rabszolgákat.

Előbb Washington Györgynek kellett megszületnie, hogy beleoltsa a nép szívébe, miképp szabad földön csak szabad emberek élhetnek és boldogulhatnak. S mikor Washington György fegyvert nyomott a nép kezébe, amely szereztesen fel is szabadították hazájukat s mikor a világ leggyönyörűbb okmányával, az Egyesült Államok alkotmányával kihirdette a legrészebb evangéliumot, azt, hogy minden ember egyenlőnek születik, ez az evangélium annyira vérté vált az amerikaiakban, hogy természetesen nem tűrhette tovább, hogy a vértel szerzett szabad földön továbbra is folyjon az embervásár, hogy a legszabadabb polgárok mellett továbbra is rabszolgákban éljenek tovább.

Washington György mint polgár, mint katona és mint elnök egyaránt nagy volt és neki nemcsak az Egyesült Államok köszönik létezésüket, de neki, illetve az általa vezetett és sikerrel befejezett függetlenségi mozgalomnak tulajdonítandó az, hogy az Atlanti tengeren végig suhanó szellő átvitte a szabadság eszméjét a vé Európába és ennek császárok és királyok parancsára görnyedező népeit valahára megtanította arra, hogy az ellenmondást nem türo felségjog mellett ott van egy másik, tiszteletet követelő, tiszteletet parancsoló jog: a népjog. A Washington György által inaugurált függetlenségi mozgalom levette az európai népek szeméről a hályogot s most egyszerre meglátták azt, amit a zsarnokság éjsötétjében meglátni nem tudtak, meglátták, hogy nem lehet rendjén az, miképp egy rendelkezék milliók felett, hogy egyé legyen minden jog s hogy a milliók jognéküliségben lézengjenek.

És az amerikai függetlenségi harc és az Egyesült Államok megeremtése megszülték a francia forradalmat. És a szabadságért és népjogért folytatott ez újabb küzdelemnek egéki éro lángjával a magyar nemzet is meglátta a maga szegényét, a maga nyomorát, a melyen javítandó, miután a békés eszközök nem bizonyultak alkalmasoknak, fegyverhez nyult is.

A baj pillanatában Magyarországnak is meg volt Kossuth Lajos személyében az ő Washington Györgye. A veszély pillanatában ezeket mondotta társainak: „Ugy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely felkiáltta a halottakat, hogy ha vétkesek avagy gyengék, örök halálba sülyedjenek; ha pedig van bennük élet-erő, örök életre ébredjenek. Ugy áll o percében a nemzet sorsa, uraim, az önök kezében; és isten kezébe adta a nemzet életét, de kezébe adta a nemzet halálát is. Önök határozni fognak. De éppen mert e perc ily nagyszerű, föltettem magamban nem folyamodni az ékesszólás fegyveréhez, mert lehetetlen nem hinni, lehetetlen meggyőződnie nem lennem, hogy bármiben különbözzenek is a vélemények e Házban, a haza szent szeretete, a haza becsületének, a haza önállóságának, a haza sza-

badságának olyan érzete, hogy azért utolsó csepp vért is kész a Ház feladni: mindnyájunkkal közös. És ahol ezen érzés közös, ott nem kell buzditani, ott a hideg érzék kell az eszközök között választani csak...”

S amint Washington Györgynek rendelkezésére bocsátotta magát Amerika népe az amerikai függetlenség kivívására, épp oly, de talán még izzóbb lelkesedéssel adta meg a magyar népképviselést a Kossuth által kérelmezett kétszáz ezer unjenczot. S Kossuth elment a nép közé s ahova elment, hősökké avatta még a félenkeket is, lelket öntött még a megkövült szívekbe is. És megindult a harc, amelynél diésősége sebbet a történelem Muzsája nem jegyezt fel soha. A zsarnokok szövetségese grászos véget vetett ennek a harznak. A magyar Washingtonnak külföldre kellett menekülnie és számkivetésben halt meg.

Az amerikai Washington homlokát a siker babérja díszíti. Nyolczvanmillió ember említi hálás kegyelettel a nevét. Nyolczvan millió embernek adott szabad földet a lába alá és jogot. Nyolczvanmillió ember szívébe oltotta a szent érzést, hogy a népfenségnél nagyobb fenség nem létezik. S ha törpe utódok meg is hamisítják azt a szellemet, amely Washingtonnak életét és tetteit irányította, örökre az övé marad a diésőség, hogy mint első emelte trónusra a népet, hogy a békóba vert szabadságról ő oldotta le a láncokat.

Szegény magyar Washington, szegény Kossuth Lajos! A Te álmod még mindig nem valósult meg. Magyarországnak még mindig nem magyar és néped még mindig alattvalóskodik Bécsnek. De eljövend a Te időd is! Szellemed ledönti a koporsó falát s ugy fog ismét vándorutra kelni, amint Te keltél abban a diésőséges időben. A magyar nemzet ismét lábra fog állni és a Te szellemed által vezényeltetve szabad hazát fog adni egy szabad magyar nemzetnek.

Akkor azután gyáva melléktekintetek nem fogják a magyart megakadályozni abban, hogy a magyar nemzetnek is legyen Kossuth Lajos-napja, a mint e nagy és hatalmas Egyesült Államoknak megvan a Washington György-napjuk.

Singer Mihály.

AZ AMERIKAI FARMEREK ÉLETVISZONYAI.

Tudvalevőleg Roosevelt elnök a mult évben bizottságot nevezett ki, melyet azzal bízott meg, hogy az amerikai farmerek helyzetét és életviszonyait tanulmányozza, s tegyen indítványt arra nézve, hogy mily intézkedésekkel lehetne a farmer-foglalkozást nagyobb jövedelművé, s általában a farmerek életét társadalmilag is jobbá, kényelmesebbé és vonzóvá tenni. A bizottság most terjesztette be jelentését és Roosevelt elnök azt üzenet kíséretében már át is küldötte a kongresszushoz.

Az elnök üzenete nem hosszú, de igen érdekes tartalommal bír, mert rámutat a társadalmi problémákra, melyek Amerika népének kétharmadát szorosan érdeklik. Ezt az elnök három pontban fejezi ki, s ezek:

Jobb rendszerű földmivélés,
Jobb üzleti módszer,
Jobb kényelmesebb, emberibb életmód a farmon.

A kormány már sokat tett a földmivélés fejlesztésére. És ez lényeges;

mert, mint az elnök mondja, „ahol az emberek nagy része nem él anyagi jólétben, ott lehetetlen magasabb színvonalu, tökéletesebb egyéniséget fejleszteni. — Figyelmeztetem polgártársaimat, — mondja továbbá az elnök, — hogy a városi életben mostanában történt nagy előrehaladás nem teljes mértéke a civilizáció céljainak; mert a civilizáció igazi végeztelje az az egészséges, megelegedett, vonzó élet, amely csak a falusi élet tud nyújtani.

Még megjegyzi az elnök, hogy nemcsak a termékeket kell fejleszteni, tökéletesíteni, hanem az embereket is.

A bizottság jelentésében az állami tevékenység körül a következő teendőket jelöli ki: a földmivélési rendszer tökéletesítése, az országutak javítása, a közoktatásnak szélesebb alapokra való helyezése. A közoktatás alatt nem csupán a rendes iskolai tantárgyakat érti, hanem minden szükséges tudnivaló terjesztését, amivel a falusi életet élő ember életét jobba, kellemesebbé teheti, ami elősegíti munkája megkönnyítésében; a falusi társadalmi élet javítása, s a szervezkedés elősegítése. Sürgeti nemcsak a földmivélés fizeti ágának fejlesztését, hanem felhívja a figyelmet az egészségügy, közoktatás, s otthonalapítás kérdéseire is.

A jelentés végül azt mondja, hogy nagy szükség volna a vidéken a fenti célok elérésére vezetőszerre alkalmas egyéniségekre, akik az állami intézkedéseknek érvényt szerezzenek, s a népet irányítanák. Legvégül az összes hasonló irányú szervezetei egyöntetű közreműködését sürgeti.

ÚJABB FORDULAT.

Iskolákat kaszárnyákká változtatják át.

Hogy a hazuról beérkező háborus hírek nem tultoztak, bizonyítja egy kábelürgöny, mely azt jelenti, hogy Boszniában az iskolákat a katonaság számára foglalták le. A bekebelezett tartományokban kevés ugyan a kaszárnya s mivel most egyre több katonát menesztenek Boszniába, kizavarták a gyerekeket az iskolákból, hogy azokban elszállásolhassák a katonákat.

Hivatalosan azt mondják ugyan, hogy a csapatoknak Boszniába való szállítása inkább óvintézkedés, mint háborúval való fenyegetés, de ennek az „óvintézkedésnek” mindenkéltől az — iskolák estek áldozatul. A gyermekek oktatását csak másodrangnak tekintik Ausztriának és Magyarországnak böles kormányai.

Különbön „talán” még sem lesz háboru, mert egy újabb jelentés szerint a „nagyhatalmak” egyetértve akarnak a béke érdekében közbelépni.

PÓRULJART SZELLEM.

Betörték három bordáját.

Bizonyosra vehető, hogy Mackay Dávid nem fog többé a „szellem” szerepére vállalkozni.

A Pennsylvania állambeli Middlesexben nevezett uriember Vilmos nevű öcsésének bátorságát akarta próbára tenni. Éjnek idején lepedőbe burkolódzott s mint „szellem” jelent meg öcsése előtt. Vilmos azonban nemcsak hogy meg nem ijedt a szellemtől, hanem botot ragadott és ezzel ugy verte a szellemet, hogy ennek három bordája bánja.

Dávid most megvan győződve öcsésének bátorságáról.

Ferencz József Pesten.

BÉCSNEK ÉGETŐ SZÜKSÉGE VAN MAGYAR UJONCZOKRA.

Az osztrák császár néhány napra átváltozott magyar királyvá. Amint egy szombaton beérkezett kábelürgöny jelenti, Ferencz József az ő császárvárosból lerándult Budapestre az ő „hűség magyar népéhez”. Nagyon szereteti ő felsége ezt a magyar népet, hogy most télviz idején félretette az aggkorára való tekintet és elment vendégszerepelni mint magyar király.

De ne üzzünk tréfát komoly dologból. Odahaza válságos idők járnak megint. A többségben levő függetlenségi párt egyes tagjaiból még nem haltak ki egészen a függetlenségi elvek s ez a maroknyi ember kellemetlenkedik. Kellemetlenkedik, dacára annak, hogy maga a kormány, melynek tudvalevőleg ugyancsak vannak függetlenségi tagjai, nem akarna nehézségeket gördíteni Ausztria politikájá elé. Miért is akadékoskodnék, mikor Ausztria egy kis esekélyeséget kér csak: magyar vért. Mikor Ausztria miatt már annyi magyar vér folyt, gondolja a kormány, hozunk meg neki ez esetben is a bekövetelt véraldozatot.

De néhány képviselő akadékoskolik. Nem akarnak Ausztriának újabb véraldozatot hozni, ha csak ez az Ausztria a magyar nemzetnek is ad valamit nemzeti bank képeben. Igaz, hogy a furesa helyzetet nem ismerő külföld nagyon is furcsának találja, hogy Magyarország, mely önálló királyságnak, független nemzetnek mondja magát, a saját földjén a saját érdekeit védelmező magyar nemzeti bank felállításáért Bécsnél kell, hogy kunyoráljon, de vannak odahaza más dolgok is, amiket józaneszű ember felérteni nem bír. Akár megértik azonban, akár nem, tény az, hogy Magyarországnak nem lesz nemzeti bankja, mert Bécs azt akarja, hogy ne legyen.

Akkor meg nem szavazzuk meg az unjenczokat, mondják a képviselők okosan is, helyesen is.

E képviselők megpuhítására lett az osztrák császárból most egyszerre megint magyar király. Ez az oka annak, hogy otthagya az ő szerett császárvárosát és ellátogatott Budapestre, a hol az ő parancsára esetleg újból szétverik a magyar honvédek a magyar törvényhozókat.

Igaz, hogy erre a lépésre ma még nem határozta el magát Szent István koronájának jelenlegi viselője. Most még csak a szerb munussal ijesztgeti a magyarokat. És Wekerle, az örökké mosolygó és örökké szolgálatkés magyar miniszterelnök magáévá tette felsége urának észjárását. Egy most beérkezett kábelürgöny szerint Wekerle az unjencz-javaslat tárgyalásakor tegnap azt fejtegette, hogy a véradótöbblet megszavazását csak akképp kívánja, hogy ez alkalommal is hangsúlyoztassék a nemzeti követelések teljesítésének szükségessége.

Hát a hangsúlyozás ellen Bécsnek alig lesz kifogása. Csak a teljesítés elodázását akarja ő is. S ezt a szivességet meg akarja neki tenni Wekerle, a mikor merészen azt állítja, hogy a külgügyi helyzetre való tekintettel odázzák el a teljesítést.

Szóval Ferencz József sikerrel utazott Budapestre. Wekerle beszédének alapján a képviselők kétségtelenül meg fogják szavazni a véradót s mihelyt megszavazták, Ferencz József a vigéztutjáról visszatér Bécsbe, ahol az osztrák császár önelégülten fog mosolyog-

ni és Ausztria nagyot fog nevetni a magyar nemzet hülyeségén.

Mert feltéve, hogy a külgügyi helyzet tényleg nagyon komoly, feltéve, hogy lesz Szerbiával háboru s hogy az unjenczokra igazán szükség van s feltéve végül, hogy ez unjenczok megszavazása nemzeti és hazafias kötelesség, — miért kell a nemzeti követelések teljesítését elodázni? Ha a kormány akarja a magyar nemzeti bankot, ha a nemzet akarja, nem mindegy az Bécsnek, ha ugyan bármikor hajlandó a nemzeti követelést teljesíteni, ha most teljesíti vagy később?

Bécsnek eszéágában sincsen belemenni a nemzeti bank eszméjébe. Tudja ezt mindenki, csak a nemzeti kormány nem akarja tudni. Pedig ha valaha érvényt lehet szerezni a magyar nemzet jogos követeléseinek, ezt, tekintet nélkül a Szerbiával való háborura, meg lehetne tenni éppen a jelen pillanatban.

Ausztria veszélyben forog. A nemzetiségek megalkották a birodalmi tanácsban az egyesült szlávok pártját, mely nem fog többé kedvezményeket kérni, hanem diktálni fog a németeknek, Ausztriának tehát most nagyobb szüksége lesz Magyarországra, mint valaha. S ha Magyarország nemzeti kormánya az illetén módon kínálkozó alkalmakat felhasználni elmulasztja, ha Ferencz Józsefnek Budapestre való lerándulására beadja a derekát és a nemzeti követelések elodázásának szószólójává lesz, akkor ez a nemzeti kormány eljátszotta jogát a „nemzeti” előnévhez, akkor méltó utóda és kiegészítője a Khenen, Tisza- és Fejérváry-kormányoknak.

A nemzet rovására nem szabad nagylelkűsködni senkinek, legkevésbé egy Kossuth Ferencznek és még kevésbé oly tényezővel szemben, mely a történelem tanúsága szerint a magyar nemzet nagylelkűségével mindig legezudarabul visszaélt.

A SAJTÓ HIVATÁSA.

Egy new yorki bíró figyelemre méltó szavai.

Egy gyógyszerész a rágalmazás vádját emelte a bíróság előtt a „New York Times” nevű angol újság ellen. Az esküdtek az újság javára döntöttek. A perveztes patikus megfélebbzte az ítéletet s az ügy Guy felszólítóségi bíró elé került, aki a felebbezést elutasította.

Az elutasító ítélet megokolásában a bíró a következőket mondotta: A törvény gondosan örökölök afelett, hogy senkinek magán- vagy üzleti becsületén csorba ne ejtessék. De a törvény nincsen arra hivatva, hogy azoknak becsületét helyreállítsa, akik a viselkedésükkel önmaguk ejtették csorbát a becsületükön. Mindenesetre felelősségre vonandók azok az újságok, amelyek indokolatlanul és alaptalanul támadják a magán- vagy üzleti becsületet, de viszont nyilvános elismerést érdemelnek azok az újságok, amelyek a köznek figyelmét felhívják oly üzemekre, amelyek a köznek akár erkölcsi, akár anyagi érdekeit sértik.



Németh János

V. CSÁSZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGREGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÖLDŐ ÉS HAJÓJEGYELÁRUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN. A HONFARSZAK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELKIISMERETESEN JÁR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZÁ FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT, BORITÉKOKÉRT, VALA

MINDEN FELVILAGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

John Németh, Banker, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

LAPUNK KÉSÉSE. A hétfeji Washington-ünnep folytán, amelyen a nyomdánk zárva kellett maradnia, lapunk e jelen száma egy napi késéssel jelent meg.

A „PESTI NAPLÓ” KÖSZÖNŐ-LEVELE. Ez év elején ünnepelte tudvaleg a *Pesti Napló*, ez a hatalmas és előkelő budapesti újság, fennállásának hatvanadik évfordulóját. A magyar hírlapirodalom e kimagasló eseményét a *Bevándorló* annak idején vezércikkben méltatta. A *Pesti Napló* ezt a megemlékezést most a következő levélben köszönte meg: *Budapest, 1909 február 8. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A „Pesti Napló” hatvanéves fennállása alkalmából vett szíves jókívánságait, valamint a nagyon kedves megemlékezést a „Bevándorló”-ban, hálás köszönettel vettük. Igazán jól esik nekünk, hogy a messze idegenben is rokonérzésre akadunk. Fogadják, Szerkesztő ur, még egyszer őszinte köszönetünket. Teljes tisztelettel a *Pesti Napló* szerkesztője: Vadnai.*

KOVÁCS LAJOS PÁTER, NEW YORKI PLÉBÁNOS — HAZUDIK. Mikor vagy két hónap előtt „Károlyi gróf kondása” című cikkünkben rászúrtuk Kovács Lajosra, a new yorki henezegő papra a rágalmazó bélyegét, azt reméltük, hogy ezzel az emberrel többé foglalkozni nem kell. Reméltük, hogy ez az ember, aki szemforgatva azt írta, hogy őt nem mint magyart, hanem mint „papot” „küldték” ide s hogy ennél fogva papi hivatásának fog élni, valahára meg is eszeleksi azt és hivatásának élve, nem fogja a sajátját többé abba az éppenséggel sem irigylésre méltó helyzetbe kényszeríteni, hogy vele foglalkozzék. Igaz, hogy ez a páterka azt hazudta, hogy még karácsony előtt lapot indít, sőt meg is írta, hogy első számának vezércikké ezen irodalmi cím alatt: „Miert haragszik Maai?” már el is készült, — de erről a kijelentésről már eleve tudtuk, hogy hazug s így hittük, hogy a páterka magába száll s valahára annak fog élni, amire a saját állítása szerint ide kiküldték: papi hivatásának. Csalódtunk. Miként a vakond nem hagyhatja abba a turkálást, Kovács Lajos pá-

terkának is turkálnia kell. És turkált. No hát, hadd adjunk neki még egyszer választ az ő turkálására.

A budapesti „A Nap” az ő december 19-iki számában HÁT EZ MI? cím alatt a következőket írta:

„A new yorki magyaroknak Kovács Lajos a plébánosa. Hozzá fordult Szvergyán Péter munkás, vegye őt fel a katolikus egyházközségbe. A plébános kijelentette, hogy oláh embert nem tűr és kiutasította a templomból. Erre Szvergyán a következő levelet intézte a plébánoshoz: Beszélek oláhuul, de anyám Magyarországon magyarnak szült, még pedig ott, ahol 1849 október hatodikán kivégezték azt a rácz száletésű diós magyar tábornokot. Én is magyarnak érzem magamat, ha mindjárt oláh származásu vagyok is. Én leborulok azon háromszínű zászló előtt, amelyet főtisztelendőség utasított ki 1907-ben a templomból, mint most engemet.”

„Ha így toboroz híveket Kovács Lajos a magyarságnak, — folytatja a budapesti *A Nap*, — akkor minden hazafias érzésével odajuttatja véreinket és a hozzáik ragaszkodókat, ahova a hírdet magyarfaló *Ortinszky* püspök kergeti őket: a túrelmesebb és megértőbb egyházak karjaiba. A NEW YORKI PLÉBÁNOSNAK 1907 ÓTA, AMIKOR A MAGYAR ZÁSzlÓT MEGGYALÁZTA AZ ISTENHÁZBAN, NINCS JOGA AHHOZ, HOGY EGY DERÉK OLÁH EMBERT, A KI JÓ MAGYAR AKAR LENNI, MEGLECKÉZTESSEN A HAZAFISÁGBÓL.”

Erre aztán Kovács Lajos páterka fogta magát és írt egy cikket, amely *Járdánházi Kovács Lajos new yorki római katolikus magyar plébános aláírásával „A Nap”* januárius 30-iki számában jelent meg. Ez a cikk ekképp hangzik: „Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Ideszakadt, megátalkodott gonosz emberek azt a HAZUG hírt terjesztették rólam, hogy én Szvergyán Péter munkást kiutasítottam a new yorki római katolikus magyar templomból s tettem ezt azért, mert Szvergyán oláh ember.

Kovács Lajos páter tehát hazugnak nevezi azt, aki róla azt állította, hogy Szvergyán Péter azért közölte ki a templomból és egyházközségből, mivel oláh származásu. Ezt a hírt a *Bevándorló* közölte le s a *Bevándorló*-ból vette át a budapesti „A Nap”. Kovács Lajos páterka tehát bennünket nevez hazugnak. Ezt a hazug szót Kovács páter torkába forrasztjuk és őt itt a világ színe előtt PISZKOS, HAZUG FRÁTERNEK bélyegezzük.

És hogy Kovács Lajos páter PISZKOS HAZUG FRÁTER, bizonyítjuk a birtokunkban levő levelével, melyet tavaly október hó 20-án intézett Szvergyán Péterhez. Ennek a levelének a bekezdő része szórul-szóra így hangzik:

Mr. Szvergyán Péter, 160 E. 3rd st., New York. A legkomolyabban értesítem, miszerint a vezetésem alatt álló new yorki Szent István Magyar Királyi római Katolikus Magyar Egyházközségből ezennel újlag és legkomolyabban kitiltom. Teszem ezt először azért, MERT ŐN NEM MAGYAR, HANEM OLÁH s mint ilyenek, a mi tiszta magyar hitközségünkben nincsen helye. KERESSEN MAGÁNAK OLY EGYHÁZKÖZSÉGET, MELY AZ ŐN NEMZETISÉGÉNEK MEGFELEL.

Ezt írta őn, Kovács Lajos páter. S most kérdezem: A *Bevándorló* hazudik, vagy őn, Kovács páter, hazudik-e ezúdarul, gonoszul és tudva? És kérdem, hogy az, aki ekképp hazudik, méltó-e arra, hogy Isten ígét hirdesse a templomban?

Kovács Lajos páter szemszedetett hazugságokkal és hitvány rágalmakkal spekulál cikkének egyéb részeivel *e lakommal* nem foglalkozunk. Akarunk neki módot adni arra, hogy magába szálljon s elvégre arra ébredjen, hogy a papi hivatás a legszentebb hivatás, a melyet ocsmányi rágalmakkal és piszkos koholmányokkal beszennyezni nem szabad. Ha azonban javíthatatlannak bizonyulna, ez a reverendát viselő szájhős, akkor könyörtelenül lerántjuk róla a leplet és meztelen valóságában fogjuk őt a magyarság ítélőszéke elé állítani.

SZVERGYÁN PÉTER LEVELE KOVÁCS LAJOS PLÉBÁNOSHOZ. Kovács Lajos plébános *A Nap*-ban közölte, fennebb említett cikkében Szvergyán Péter családi életét is bánt-

Alapított az 1889-ik évben.

Egyesült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.
A PENNSYLVANIA VASUTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.
DUQUESNE, PA.

KÜLDÖNK PÉNZT az ó-házába gyorsan és biztosan; a legrovidebb időn belül készíttjük a pénz kiutalását igazoló eredeti postal feladó-vevényt. VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pennsylvánia állam bankházának nagy részét mi látjuk el haza pénzzel. Pénzeiket elfogadjuk megvásárolás végett és fizetünk kamatot; kívánságára elhelyezzük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postatakarékpénztárban és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét. ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű összeköttetésünkkel fogva utasaink mindenütt a kellő védelemben részesülnek.

JOGI KATONAI, TELEKÖNYVI ÉS HAZAI PERES ÜGYEKBE szakértelemmel, gyorsan és pontosan járunk el.

Írjon árjegyzékért e címre:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

Az írja Kovács Lajos, hogy a „Magyarok Nagyszónya Egylet”-et csak véletlenül hívják annak, ami. Erre csak azt válaszolom neki, hogy a mi egyletünk már egylet és bejegyzett egylet volt akkor is, mikor még Kovács Lajos otthon heccz-kápláncoktól s ez az egylet vetette meg igazán annak a templomnak az alapját, amelynek oltárán Kovács Lajos a mi szerencsétlenségünkre és az ájris püspökök nemtörődömsége, — no meg Perényi László volt plébánosunk jóvoltából misézik.

Főtisztelendő Kovács Lajos plébánosnak, New York. Főtisztelendő Uram! Azt gondoltam, hogy Főur végre eszére tér, s magába szállva, kötelességét végezve, az Isten ígét hirdeti a templomban, melyet mi építettünk azért, hogy abban a szeretetre tanítsanak bennünket. Ugy látom azonban, hogy a Főur, — hogy saját szavaival éljek — inkább a Károlyi gróf kondása akar lenni, s éppen ezért, megint abban leli gyönyörűségét, hogy a sárban, a piszokban fetrengjen. Ezt mutatja legalább az az aljas közleménye, amely „A Nap” című napilapban látott napvilágot. Hát az már igaz, hogy ennél piszkosabb és aljabb hazugságokat nem olvastam. Nem akarom szó szerint idézni „A Nap”-ban megjelent közleményét, csupán annak egyes részeit akarok ráterni, hogy bizonyítsam, mily aljas módon hazudik Kovács Lajos, akit azért tart és fizet a new yorki magyarság, hogy az Isten házában igazságokat mondjon.

Az írja Kovács Lajos, hogy engem ő választotta meg kurátornak. Nohát, — kérem, ez is hazugság, mert engem még Kovács Lajos idejévétele előtt választottak meg. Én nem tűzök ki 1000 dollárt annak, aki ellenkezőjét bebizonyítja, de mondja meg ezt az egyházközség száz meg száz tagja.

Végeztül szórul-szóra a következőket írja Kovács Lajos rólam: „Templomba nem járt, a szentségekhez nem járult, ivott s családjaival örökös perpatvarban élt és mikor az én többszöri figyelmeltetésem dacára sem akart a javulás útjára térni, mint megrögzött rére s ott marad, amíg le nem kopik, — Talán Irmay kapitány is erre gondolt, mikor a kadéttal szemben egyszerűen a Gyönyörűre bízta a garde de dame szerepét.

A hűségese kutya teljes mértékben megfelelt a testőri hivatásának. Amikor a kadét betette a lábát a lábát, odahúzódott Miczike mellé és száz aranyért, vagyis kutya-értékben kifejezve, egy egész kassai sódarért se mozdult volna el a leánya mellől. A kadét simogatása és hízlgése mit sem használt, a kadét rugásai és fenyegetései ugyancsak hatástalanokká bizonyultak. Ilyenkor a Gyönyörű mérgesen morgott és csakis Miczike ezüst esengésű szavai csillapították le.

A Szilveszter-éjszakai nagy czéző után a kis kadét egy kissé illusztrálva állított be Miczikéhez, hogy boldog újévét kívánjon neki. Pompás vörvörös rózsacsokrot szorongatott a markában, és beletekintve a leánya csillogó szemébe, lelkesedéssel jelentette ki, hogy az édesnek ma csodálatosan szerencsés napja van. Még soha sem volt ilyen szép. A szépsége és fiatalága egyenesen kábitó. Ha az egész új esztendőben ilyen elbűvölő lesz, ő beleőrül.

Miczike hamisan kacintott a kadétra és a csokorból a legszebb rózsát kilepve, beletemette az édes fíto orrárt, mintha a szerelmes csókját lehelné bele. Azután egyenesen a szíve fölé tüzte a rózsát.

— De jó annak a rózsának, kihallgatja a szíve dobogását! — szólott hozzá a szerelmes kadét.

— Ugy-e, jó volna megtudni, mit telegrafál a szívem? — évődött Miczike. — Tüzzé ide, az én szívem fölé, majd az megérti, — felelte a kadét és máris odakapott a rózsá felé. A keze reszeltett és orrcimpái szenvedélyesen táglultak.

A leány egy pillanatra odatekintett, nem látja-e meg valaki s azután levette a rózsát és odahajította a fiatal emberhez, hogy az attilájára feltűzze.

— Hadd legyen magának is boldog új esztendeje. Szavai még el se rebentek, mikor szépségének bódító illata megütötte a kadét orrárt, tuláradó vágyakozással kapta el a leánya fejét és örült szer-

Tárcza.

A GYÖNYÖRÜ.

Írta: Kézdi Kovács László.

Nemzeti színi kutyát még aligha látott sok ember ebben a szép magyar Kánaánban. Pedig ilyen is láttak Szegeden és éppen a közös huszárok kaszárnyájában, ahol néhány bolondos kedvű fiatal huszártiszt azzal tréfálta meg egyik „közös” érzelmű felebbvalóját, hogy a fehér kutyáját olajfestékkel bemázolta nemzeti színtűre.

Ez a nevezetes állat volt: a Gyönyörű.

Származásra, vére nézve tulajdonképpen egészen undok félparaszt keverék volt a Gyönyörű. Aféle kuvasz és fox-terrier szerelem szülötte, idéltlen formájú négylábú, melynek a kutya voltát az utasítja meg a hűsége árulta el. És okos kis dög is volt az istenadta.

Anyai bizonyos, hogy Irmay kapitányának, a gazdájának, egészen a szívéhez nőtt, pedig ez az öreg, megcsontosodott szívű aglegény nem egykönnyen barátoként mésztele őt lényenél. A kapitány, akit a kaszárnyában csak páter-nek neveztek, a papi reverendából ugrott ki, mielőtt felvette a huszártiszt uniformist. Hát persze, hogy így aztán egy kissé lemaradt az aranygallérról való versenyfutásban és az öreg kapitányok csillagképénél állapodott meg.

Irmay, a páter, egy szép asszony kedvéért ugrott ki a reverendából és úgy okoskodott, hogy mint katona, nőül veheti a szíve választottját. De katona tervez és kauzió végez. A fiatal özvegy és a fiatal tiszt ilyenformán a szabad szerelem törvényei szerint kötött frigyét, e frigyből egy édes, babaarcú leánya született s ez a meleg családi fészék okozta legfőképpen azt, hogy a páter a katonai szolgálaton kívül egészen megközelíthetetlen félrevonultság n élt.

Ay kapitányhoz kölyök-korában került a Gyönyörű, játszótársul a ka-

pitány „nevelt” leánya mellé. Miczi, a kis „nevelt” leány bárszony, apró tenyerei simogatták a Gyönyörű fehér szőret, mikor piezi tányérból tejeskét adott neki inni és a nyakára két szalagoskrot kötött. Selmes vánkos volt a Gyönyörű ágya, pihével töltve, melynek puha gödreiben édes szuszogással aludt. Miczi, a gyermek-angyal, örködött ilyenkor álmai fölött. Aztán mindketten nőttek. Miczi abc-t tanult, a Gyönyörű pedig a páter iskolájába került. Átugrotta a lovagló-ostort, bekapta orráról a czukrot, bukfenézetet vett, tudta utánozni az isteni Zsaszát, amikor énekel, tótágast állt az első lábaira és lassankint úgy megéretté a gazdája szavát, mintha emberi agyveleje lenne.

Minden rutsága mellett is bámulatos ügyességre tett szert. Aféle kutya tudós lett, gondolatolvasó, mely gazdája egy-egy intéséből, sőt a tekintetéből kiolvassa akaratát. Nem is csoda, ha Irmay kapitány úgy megszerette ezt a kis családtagot.

Mikor Miczi, a „nevelt” leány, tizenöt éves, viruló bimbóvá fejlődött, a Gyönyörű már tízéves, elhízott, idomtalan négylábú volt. Egy vénül, filozófus kutya, melyre ráragadt a gazdája bizalmatlan, ridég természetű minden idegennel szemben és amelyben még egy csodálatos szenvedély fejlődött ki. Féltekeny volt mindenkiel szemben a kis Micziere. Ugy annak, aki hozzá közeledett. Azt ugatta, megnorogta, gyötörte. Kellemetlenkedett vele. Különösen haragudott azokra a fiatal tisztokra, akik érdeklődtek a szép kis bimbó iránt. Ezeket a Gyönyörű ki nem állhatta. Ugy látszik, átragadt rá a gazdája boszúsága, aki mindig dühös volt, ha egy sereg léhító legyekedett a „kicsi” körül.

A tiszték sem maradtak adósk a két mogorva állattal szemben s most már egész sereg bolond tréfát eszeltek ki, hogy a Gyönyörűt gazdájával együtt dühbe gurítsák.

Egyik este kicsalták a Gyönyörűt az utcára s ott a kutya mosó zsákok borított hirtelen a kutya fejére, aztán ölsbe kapta s szaladt vele a vasutra.

— Lopják a Gyönyörűt! — kiáltott be egy vacsora tájban Gyuszi főhadnagy a kapitány ablakán át. A páter elsápadt, a falat torkán akadt s rohant ki.

— Ki lopja? — kérdezte a főhadnagytól.

— Ha én azt tudnám! De láttam, hogy egy szakállas ember szalad egy zsákkal a vasut felé s a zsákból a Gyönyörű ugatását véltem hallani.

— Lopják a Gyönyörűt! Lopják! — jajveszékelt a kapitány és rohant a vasutra. De a vonat már elindult s éppen ott döcög kifelé az országot mentén.

— Lopják a Gyönyörűt! — ordította kétségbeesve a kapitány és szaladt az uton a vonattal együtt.

A lokomotív már-már befordult az út mellől a síkságnak. Irmay megállt, letörve, rekedten végsőt ordított, de e perczben egy zsák repült ki az egyik waggon ablakából, aztán kutyaonítást vegyült a tovarobogó vonat zajába.

A zsák az ut szélére esett s az odasiót kapitány szivszorongva szedte ki belőle a Gyönyörűt, melynek még csak a lába se rándult ki.

Benn a városban a fiatal tiszték a kapunál lesték a visszaérkező kapitányt, hogy részvétlőtatást tegyenek nála és éjjelig két üveg cognac-ját hörpintésk ki — a szerencsésen visszakerült Gyönyörű egészségére.

Ez csak az egyik kisebbik „eset” volt.

Nemsokára ezután a politikai helyzet úgy alakult, hogy a magyar nemzeti felbuzdulás a magyar huszártisztek szívében is lángra gyúlt. A tulipán rövid kivirágzásának időszaka volt ez. A tulipán jelvényét hordták a hazafiak és a tulipánért lelkesedett minden magyar.

Irmay kapitány az ő mogorvaságával erre is azt mondta: Szalmaláng és számárság! Valószínű, hogy a Gyönyörű is ezt ugatta a gazdája kedvéért.

Hát ekkor született meg Gyuszi főhadnagy és a kadét agyvelejében az az ötlet, hogy a Gyönyörűt nemzeti színtűre kell bemázolni. És pedig olyan lakkfestékkel, amelyet nem lehet letörülni, amelyik rögtön rászárad a kutya sző-

bűnöst kiközösítettem az egyházközségből és tőle a szentségek kiszolgáltatását megtagadtam. Szervgyánt bántotta a lelkiismeret és pár hét múlva megért, nyilatkozott, bocsánatot kért, sőt sírva csókolta kezemet, hogy bocsássak meg neki s vegyem vissza az egyházba, én megvettem s újra a szentségekhez járult és megígérte, hű fia lesz az egyháznak. Ez a szegény, tudatlan ember azonban megismerkedett holmi csibész revolver-szerkesztővel és egy-két kétes alakkal, akik kipumpolták és szegény, buta, irni-olvasni alig tudó emberrel egy zuglaphoz nyilatkozatot jelentettek meg... stb.

Hát ezekre csak az a megjegyzésem van, hogy jellemtelen gazember az, aki én rólam azt állítja, hogy templomba nem jártam, hogy a szentségeket nem vettem magamhoz. Jellemtelen gazember az, aki én rólam azt hazudja, hogy a családommal örökös perpatvarban élek, s így belenyúl abba, ami én nekem a legszentebb: a családi tűzelyembe. Jellemtelen gazember az, aki azt állítja, hogy én Kovács Lajosnak kezeit csókoltam sirtam, s bocsánatot kértem. Jellemtelen gazember az is, aki azt állítja én rólam, hogy engem a pénztől fosztottak meg bizonyos revolver-szerkesztők.

Én a *Bevándorló* című lapban írtam Kovács Lajos ellen. Irok is, a meddig annak szerkesztője, *Singer Mihály* ur, az én közleményeimnek helyét ad. Ennek a lapnak a szerkesztőjét én mindig oly embernek ismertem, aki megveti a hazugot, s azt, akit méltatlannak bántanak, mindig pártfogásába veszi.

Ezennel kijelentem, hogy amint eddig, úgy ezután is közelesemnek ismerem, hogy azt, aki a magyart bántja, üssem, ott, ahol érem. Kijelentem, hogy tudtommal a new yorki magyarok nem azért építették templomot, hogy annak szőszékéről hazulról kiugraszott hecczkaplának a legszemtelenebb hazugsággal mocskolják be tisztességes munkásembereket család életét, az azért építették templomot, hogy abban szeretetre tanítsanak bennünket.

Szégénye és gyalázata az amerikai magyarságnak, hogy egyes templomaiban ilyen megkerült fejű Kovács Lajosok csak káromkodni és hazudni ta-

nitják a hiveket. Itt az ideje, hogy ne csak én magam, de mindenki követelje azt, hogy az ilyen papot, aki csak gyalázatra és szégyenre van az amerikai magyarságnak, kizavarjuk abból a templomból, amelyet mi becsületesen megkereszteltünk nem azért építettünk, hogy abban a bűn verjen fényt, de hogy összetartva szeressük egymást. Nem a mi szégyenünk, de az otthoniaké az, hogy közénk szabadítják az otthon kellemetlen, hazudozó és hencszegő hecczkaplányokat.

Inkább csukjuk le azt a templomot, sem hogy megengedjük, hogy annak szőszékéről ünnepről-ünnepre a legmerészebb és legképtelenebb hazugságok hangozzanak el. Az ilyen templom észak ily pap szégyene az egyháznak éppen úgy, mint a magyarságnak.

Vigyék már egyszer innen közlünk azokat, akik a pápi-talárt csak a pocsolóba tudják mártani, s adjanak nekünk hazulról olyan papokat, akiknek az otthoni élete biztosított arra, hogy itt is tisztességesen él, s ne engedjék azt, hogy a hazulról ugrasztott papok kiszorítsák innen a becsületesebb papokat, megbotránkoztassák a népet, s a templom helyett a kocsimákba járjanak.

Ezt ajánlom a hazai újságok figyelmébe, a new yorki magyaroknak meg azt ajánlom, hogy ne adják az Isten házáat át az olyan papoknak, akik New Yorkba is úgy jöttek plébánosnak, hogy előbb egynehány száz dollárral elfelejtették elszámolni a perth amboy-i r. kath. magyar egyházközségnél.

Amit pedig itt írtam, nem hazudtam, mint Kovács Lajos, de ennek minden szaváért helyt állok.

Szervgyán Péter.

A MAGYAR MENHÁZ ÁTALAKÍTÁSA. Említettük, hogy a new yorki magyar segélyegylet a Pearl és Moore street sarkán levő házat megvette és a menház céljaira átalakította. Az építőbizottság elnöke *Stein Tivadar* honfitársunkat, ezt a kiváló műépítést választották meg, az építési munkálatok teljesítését pedig *Róth Imre* építész honfitársunkra bízta. Bizonyos ennél fogva, hogy a magyarok lesz New Yorkban a legcélszerűbben épített s a legcélszerűbben berendezett menház.

ezikénél tisztelegtek és így évődtek: — A kadét megbízásából jöttünk, hogy a Gyönyörűt lovagias elégtételt kérjünk a tegnapi inzultusért.

A Gyönyörű ott settenkedett Miczike mögött.

— Hajlandó-e sértő fel elégtételt adni és megbízottait megnevezni? — kérdezte Gyuszi főhadnagy Miczikétől.

— Kérdezze meg tőle magától, — felelte kaczagva a leány.

A két tiszt a kutya elé állott, de a Gyönyörű behuzta farkát és gyáván az asztal alá bujt.

— Ez tehát az elégtételadás megtagadása, — felelte a főhadnagy. — Miczike, kis drágánk, adjon irószert, itt mindjárt jegyzőkönyvet veszünk fel az esetről.

Megirták a jegyzőkönyvet, kezét csókolták Miczikének és távoztak. Délután már újra beállított a kadét.

A kis leány irult-pirult, de a kadét örült flegmával így szólt:

— Hol az én gyáva ellenfelem, aki orozva támad, de lovagias elégtételadásra képtelen. Pfuji!

Miczike kaczagott.

— Ezt ugyan jól elintézte, — tette még hozzá édes hízéggel.

A Gyönyörű gyávasága azonban csak a párbajsegédekkel szemben nyilvánult meg. A kadétra tovább is haragosan morgott. A kadétot továbbra is gyűlölte s minden alkalommal vicsozgatta reá a fogát, mintha mondaná: Neked nem bocsátok meg, te a bögömbben vagy!

Lassankint az a képtelen helyzet állt elő, hogy a kadét még csak a kezét se simogathatta meg Miczikének. Hát még a csókot folytatás! Erről álmodni se lehetett. A Gyönyörű kegyetlen szigorúsággal leste a kadét minden mozdulatát.

Hát ezén segíteni kellett.

A kadét titkon kölesönkérte a főhadnagy Flaubert-pisztolyát és komoly czéllövészeti tanulmányokba mélyedt.

Egyik üde, napsütéses márciusi napon, éppen március havában, az a meglepő hír szüldött végig a kaszárnyán, hogy a hátsó kertben halva találták a Gyönyörűt.

DERÉK MAGYAR EMBER HALÁLA. McKeesportból írják lapunknak, hogy ott egy derék magyar ember, az abaujmegei somodi illetőségű *Czeranko József* kidőlt az élek sorából. Czeranko József, aki özvegyén kívül egy leánygyermekét hagyott maga után, oszlopos tagja volt a mckeessporti magyarságnak. Az ottani magyarok minden ügyének ő volt a zászlóvivője és halálával a mckeessporti magyarok közéletében bizony nagy űr fog beállni.

A TRENTONI TÁRSALGÓ ÉS BELEGYÜZŐ EGYLET JUBILEMA igazán fényes volt és a magyarság nagy részvétele mellett ment végbe. A részletes tudósítást lapunk jövő számára kell halasztanunk. A new yorki főkonzulátus képviselőjében *dr. Hofman* konzulátusi attasé vett részt az ünnepségen, mely közelebb hozta egymáshoz a mesterségesen szétzakgatott trentoni magyarokat.

BÁRÓ HOENNING O'CARROLL UTAZÁSA. Annak idején megírtuk, hogy *Hoening O'Carroll* báró volt new yorki magyar főkonzul Tokioba neveztek ki nagykövetségi tanácsosnak. Hoening báró azonnal utnak indult, de a konzulátustól vett értesülésünk szerint februárius 16-ig California és Texas államokat utazta be, a honnan hosszabb levelet intézett *Grievic* new yorki ideiglenes főkonzulhoz. *Hoening* báró február 16-án szállt hajóra s ez idő szerint uszik Japán felé, ahova március első hetében fog megérkezni.

„SEHONNAI KISASSZONY”. Lapunk jövő számában a „*Sehonnai kisasszony*” című új regény közlését kezdjük meg. Ez a regény az amerikai életből van merítve. Feltárja előttünk az indiánok borzalmas kegyetlenkedéseit, majd meg elvisz bennünket a new yorki felsőbb társadalomba, ahol az amerikai lányok hozományára pályáznak. A regény felette érdekfeszítő s az első betűtől az utolsóig fogva tartja az olvasónak figyelmét. — *Ligeti Imre* ur, lapunk belmunkatársa, most fordít az angolból a *Bevándorló* számára „*El a szemlőbe...*” cím alatt egy felette lebilincselő regényt, a new yorki pénzkirályok életéből. Ezt a regényt a *Sehonnai kisasszony* után fogjuk leközlölni.

Gyilkos golyó ölte meg őt. Éppen a koponyáját lyukasztotta át egy okvetlenkedő lövedék.

A tiszt urak mind künn voltak a gyakorlaton, csak éppen a kadét volt beteg. Czélzólvó fegyvere csakis a főhadnagynak van, de az meg két hete elutazott s így teljességgel érthetetlen, kinek a fegyvere terítette le a drága állatot.

Irmay kapitány szigorú vizsgálatot indított, de eredménytelenül. A tanuk vallomásából megállapították, hogy a kadét egész nap az ágyban feküdt, a főhadnagy pisztolya pedig a lakásában van elzárva. Bizonyára valamelyik veréb-vadász gyermek golyója tévedt a fejébe.

A kadét részvétlétogatást tett másnap Miczikénél és így szólt:

— Szegény Gyönyörű! Azt beszéltek, hogy szerelmeféltésből, öngyilkos szándékkal lötte fejbe magát, mert nem bírt velem konkurálni.

Harmadnap egy pompás babérágat küldött a Gyönyörű temetésére. A babérágon szalag volt, e felirással: „Ugy haltál meg, mint egy hős, az ellenség golyója terítette le!”

Irmay kapitány meghatva sóhajtott egyet.

Miczike kaczagni szeretett volna, mert arra gondolt...

Arra gondolt, amire a kadét. A kadét pedig azt gondolta: Végre szabad a vásár. Mennyit lehet most majd csokolózni!

De ezek a csókok nem tartoznak e szomorú históriá keretébe.

OLVASÓINKHOZ!

Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, akik az előfizetéssel hátralékban vannak, hogy ezt a hátralékot HALADÉKTALANUL beküldjen sziveskedjenek. A postatörvények értelmében további halasztást nem adhatunk s így, amennyiben a hátralékosok e felhívásnak eleget nem tesznek, címükre a lapot tovább nem küldhetjük.

Minden pénzküldeményt így czímzendő: *Bevándorló*, 327 East 13 street, New York.

„A BEVÁNDORLÓ” kiadóhivatala.

VALÓDI, HAMISÍTATLAN

CALIFORNIAI VÖRÖS ÉS FEHÉR BOROK

— GALONJA 50 CENT. —

CSAKIS HORDÓKBAN SZÁLLITTATIK 10 GALLONTÓL FELFELE. EGY EGÉSZ HORDÓ KÖRÜLBELÜL 50—53 GALLON. Egész hordó rendelésénél a hordót nem számítjuk.

INDEPENDENT WINE COMPANY
A HEDGESIDE WINEYARD, NAPA, CAL.

NEW YORKI KÉPVISELŐJE:
MOLNÁR SÁNDOR
290—291 WEST STREET, NEW YORK.
Rendelések e címre küldendők.

Bartók László
NEW YORKBAN, A MÁSODIK AVE., 184. SZÁMA ALATT

MAGYAR VENDÉGLŐT

nyitott, ahol a nap bármely órájában HAZAI módon elkészített kitudó magyár ételek kaphatók.
AKI OTTHON AKARJA MAGÁT ÉREZNI ÉS ZAMATOS M A G Y A R ÉTELEKET AKAR ÉLVEZNI, KERESSE FEL BARTÓK magánvendéglőjét.

KÖSZVÉNYES?

KÖSZVÉNY, CSONTSZAKGATÁS, DERÉKFÁJÁS ÉS ERŐLTETÉS ELLEN A LEGJOBB SZER A

Prof. Hager-féle Externin

1 üveg 25 cent. Postán 35 cent. Nagy üveg 50 cent. Postán 65 cent. Ha postán rendel, az árát 5 centes bélyegeken küldje be előre. — Egyedül kapható:

„VÖRÖS KERESZT” MAGYAR GYÖGYSZERTÁRBAN
8901 BUCKEYE RD és 89-1K UTCA, CLEVELAND, OHIO.
A „Hasznos Tanácsadó”-t mindenki ingyen kapja. Irjon érte.

SCHUBERT DANI NEW YORKBAN. A sok ezer munkásembere kivül, akik a jobb megélhetés reményében teszik meg a Magyarországból Amerikába vezető tengeri utat, jönnek bizony olyanok is, akik nem váltak meg önként Budapesten zajos életétől. Ezek közé tartozik Schubert Dani ur, aki vett értesülésünk szerint a minap érkezett New Yorkba s egyelőre nem mutatkozott a magyar negyedben. A hazai lapok a következőképpen bucsuztatták el Schubert Dani urat:

A főváros éjjeli világa már jó ideje nélkülözi Schubert Danit, aki szerette a pezsgőt, a nököt s az aranyos vig éjszakákat. Schubert Dani, mintha a föld nyelte volna el, szó nélkül eltűnt Budapestről s átvitorlázott a letört nagyságok mesebeli Eldorádójába, Amerikába. Ha az ember így szó nélkül bucsut vesz a kapuféltől, annak nagy oka kell, hogy legyen. Hát volt is. Előbb azonban lássuk, ki volt Dani, azaz Dániel ur. Schubert Dani mézszárosmesterséget folytatott és mint ilyen, irányadó egynégy volt a követ-választásoknál. Ami nem zárta ki azt, hogy pártja mindig kisebbségben maradt. A sokszoros bukás elkeserítette. Eladta a mézszároskét és szakított a esunya politikával.

Schubert ezután birtokot bérelt és derűre-borura vette fel a kölesönöket a bankoknál és szövetkezeteknél. Adóssága körülbelül hatszázezer korona volt s miután még a kamatokra se tellett, Schubert világszerte utazásra indult. Egyelőre Amerikában telepedett le, ahonnan gyönyörű képes levelezőlapokat küldözget hitelezőinek. Csak hogy a bankok az anziks-kártyát nem tartják se lombardképes értékpapirnak, sem pedig reeszkompra alkalmas hipotékának. Szóval, a bankok pöröltek. A váltókön kezesek voltak, hát pöröltek a kezeseket is. Ezek pedig megesküdtek, hogy Schubert Dani váltót nem ök irták alá, tehát az aláírásuk hamis.

Egyelőre így áll a dolog, de csak egyelőre. Mert ami ezután következik, az már szomorú, sőt még ennél is szomorubb. A váltótörvénysek az iratokat s a nagy esomó hamis váltót átküldi hivatalból az ügyészséghez, amely magánokirathamisítás büntetése miatt valaki ellen meg fogja indítani az eljárás. Ez Schubert Dani eltűnésének szomorú históriája.

NEW YORKI MAGYAR ZSIDÓ HITKÖZSÉG UJ TEMPLOMA. A new yorki, *Ohab Zedek* nevű magyar zsidó hitközség, melynek a Norfolk-utcában van gyönyörű temploma, szükségének látta egy újabb templom emelését a felsővárosban. Ez a templom, melyet *Schön János* honfitársunk tervezett és épített, az építőművészetnek valóságos remeke, a 116-ik utca és 5-ik Ave.-n van és még tavaly elkészült, de hétfőn lett felavatva. A felavatást

dr. Klein Fülöp nyitrai születésű tudós rabbi teljesítette nagy papi segédlettel. A felszentelésen résztvettek szenátorok és kongresszusi képviselők. Az egyházközség jelenlegi elnöke *Neuman Mór* honfitársunk.

GYÖRGY URFI MULAT.

A szerb trónörökös újabb beszéd tárgya.

Péter király szerelmes fia, kiben ugyan nagy kedve aligha telhetik, a kitudó György urfi, már megint beszéltet magáról. A külpolitika és hadüzenet virányos mezejét ugyanis sürgősen el kellvén hagynia, nem maradt egyéb hátra, mint visszavonulni régi, gyermeket kedvteléseibe.

Tudjuk, azelőtt akként szórakozott a kitudó princez, hogy katonáira cselbálott. És épp, midőn meglehetősen tökélyre vitte volna már ezt a sportot, külpolitikával kellett foglalkoznia. Nos, de a temperamentumos princez hamar elintézte ezt a kis ügyet; hadat üzent az egész világnak és miután szerb igába fogta a Földet, a Holdat és kapcsolt részeit, — újból átadja magát a nemes szórakozásnak. Meg kell adni, hogy, valamint a külpolitika és a hadviselés terén, úgy itt is a legragyogóbb lángszek egyikének bizonyul, melyek valaha fényt árasztottak a Karagyorgyék ősrégi trónjára.

Most azt cselekedte, hogy Belgrád vára alatt a befagyott Duna jegét szekerékkel nagy területen felvágatta. Tizenkét közkatonát szemelt ki, akik aztán az ő kommandórára megfűrdtek a Duna hűs habjaiban. Semmi kétség, a katonák bőre nem forrázódtott le, sőt egyáltalán nem volt melegük, György princezcske hahotázva mulatott azon, hogy a szegény katonák mily kevés lelkesedéssel hűtöztek a februári Dunaiban. A sikerült tréfát a princez még is titokban tartotta. Ugy derült ki, hogy a katonák egyike súlyosan megbetegedett és elkeseredésében feljelentette Györgyöt.

Most már kíváncsiak vagyunk, hogy ki fog már egyszer a körmére koppanítani ennek a vásott fuccsnak? Azt hisszük, hogy ez a hideg fürdő le fogja hűteni a hevülékeny szerb népek György iránti lelkesedését, melylyel hadüzenet fogadta. Talán ráismernek már egyszer, valahára.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB ÉS LEGPONTOSABB pénzküldő és hajjegyárúsító egyikének. **Fiókrodák: Wharntonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főtitel: 127SECOND STREET,**

A BEVÁNDORLO

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Pittsburgi iroda: 1917 FORBES STREET.
Irodavezető: MUZZLAY JOZSEF,
aki Pennsylvania nyugati részén, Kelet-Ohioban és West Virginianban képviseli a „Bevándorló”-t minden tekintetben.

Trentoni iroda: 845 S. Broad Street.
Irodavezető: Nyilas Kálmán.

Tóth Béla ur egész New Jersey állam területére van a Bevándorló képviselével megbízva.

Johnstown iroda: 316 Chestnut street.
Irodavezető: Dzubay Emil.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

Pittsburg offices: 1917 FORBES STREET.
Manager: JOSEPH MUZZLAY.

Trenton offices: 845 S. Broad Street.
Manager: Coloman Nyilas.

Mr. Adalbert Tóth is the authorized representative of A Bevándorló for the entire State of New Jersey.

Johnstown offices: 316 Chestnut street.
Manager: Emil Dzubay.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y. under
the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Csunya látvány az, mikor pappal, akikkel tisztelettel kellene feltekintenie minden embernek, oly módon kell egy lapnak foglalkoznia, ahogy mi foglalkozunk lapunk mai számában Kovács Lajos plébánosal. Még csunyább dolog azonban az, hogy egy pap, Istennek felszentelt szolgája, ilyen állásfoglalásra kényszeríti az embert.

— A pap hivatala a legszebb, a legnemesebb. Ő fölemeli a bűnöst, hogy a szeretet hangján megjavítsa. A halálra ítélt rablógylest is a pap kíséri utolsó útjára, hogy a hit szavával támogassa s hogy megtisztítsa lelkét a bűntől, mielőtt legfelsőbb bírójára elé lépne. A valódi pap nem utasít el magától senkit, hanem ellenkezőleg a szeretet dejelével magához iparkodik vonzani még azt is, akit az emberi társadalom már kiközösített magából.

— Nem-e meggyalázta tehát papi hivatalát az, aki nem emeli fel az embereket, hanem inkább a sárba akarja őket tiporni? Nem-e kiközösítendő az a pap, aki nemhogy a bűnösöket tisztítaná, inkább hazugságokkal és rágal-makkal megmérgezi még az igazaknak lelkét is?

— Istenét az szolgálja legjobban, aki legjobban szolgálja az embertársait. És az gyalázta meg legoemánnyal az istenét, aki a rágalom megmérgezett fegyverével kel harezra embertársai ellen.

— Az Amerikai Magyar Népszava egy vezércikkben csirkefogóknak, uri csibészeknek nevezte ama lapok szerkesztőit, akik a coloradoi aranybánya hirdetését leközlék. Erre mi — bár a mi lapunk nem hozza azt a hirdetést, — komoly cikkben fejtegettük, hogy hirdetések dolgában nem igen lehet hátráltatni szabni s hogy a jósnok hirdetései sem megbízhatóbbak a részvénytársaságok hirdeteinél.

— Erre az Amerikai Magyar Népszava elismeri, hogy a benne leközlött jósnói hirdetések félrevezetik a népet, de — így mondja, — csak centjeibe kerül a magyaroknak. Ezen logika szerint tehát cenzurát szabad lopni a magyarok zsebéből.

— Az Amerikai Magyar Népszava azután ellenünk fordul. A Bevándorló-t — szemétdombnak nevezi, s a Bevándorló szerkesztőjét öklével megfenyegeti. Aki tollal nem tud bánni, nem fenyegethet mással, csak öklével. Egyebekben igazán sajnáljuk, hogy foglalkozunk az Amerikai Magyar Népszavával. Nem fogunk újból ebbe a hibába esni.

AMERIKAI DOLGOK.

EGY GRÓF ÁRUBABOCSÁTÁSA.

Egy francia főnemes, egy valódi francia gróf jelent meg a napokban az amerikai házassági piacon. Neve gróf Jean Marcel Veyrgne de Passy. A gróf ezzel a hosszú névvel és direkt azzal a szándékkal jött hazájából az újvilágba, hogy ősei kopott cimerét valamely alacsony származású, de gazdag amerikai leány milliónak segélyével megarányozza. Eddig azonban nem kedvezett neki a szerencse. Ügyvédje tanácsára tehát arra határozta el magát, hogy házassági szándékát a lapok útján nyilvánosságra hozza, mert amerikai minta szerint az árún csak megfelelő hirdetéssel lehet jó áron tudadni. Ha a szerencse az első pillantásra nem is jön meg, az nem baj, feltéve, hogy a leendő após birtokában van a szükséges aranytojásoknak. Tessék pályázni!

— AZ UJSÁGPAPIR VÁMJÁNAK LESZÁLLÍTÁSA. A washingtoni tarifa-bizottság az újságpapir vámjának leszállítását javasolta az eddigi, tonánkénti 6 dollár helyett 2 dollárra. A bizottsági a javaslatot egyhangú szavazattal támogatta.

— A SORSÜLDÖZÖTT. A világ egyik legnagyobb sorsüldözöttje most a Harlem-kórházban fekszik. Gleez Albert 25 éves, nős ács, amint négy hónappal ezelőtt egy épületen a Lexington Avenue-n dolgozott, leesett az épületről, és pedig oly szerencsétlenül, hogy jobb karját és jobb lábát kitérte. Bevitték a kórházba, hol négy hónapig fekvett. Amint kijött a kórházból, hazafelé menve a lépcsőházban ismét felbukott, s két emeletnyi magasságból a földszintre zuhant, mely alkalommal most már balkarját és ballábát törte ki. Természetesen ismét be kellett vinni a kórházba.

— S É T A P Á L C Z Á K E M L É K N E K. Roosevelt elnök kormányzása emlékre s étapálczákkal lepte meg miniszteriumainak tagjait, melyeknek famunkájára történelmi nevezetességű fákból készült. A pálczákon aranykarika van ezzel a felirással: „Alexander Hamilton fájából — Roosevelt.”

— CSECSEMŐ A SÖRÖSHORDÓBAN. A Cherry Street 33. számú házában hátulsó udvarában egy csapat macska fütötte fel állandó tanyáját, s zavarta minden hangnemből, éktelen miakolással a környék csendjét. A ház lakói ezt már egészen megszokták, de egy látszik, a házmesterné még nem vesztette el egészen finomabb hangzérékét.

— A hét egy reggelén úgy tetszett neki, mintha a macskák nyivakolásába különböző hang vegyülne, mely gyermek-sírásához hasonlított. Rögtön lement, s az elhagyott udvar egy sarkában álló ócska, üres söröshordóban egy ujjszült gyermeket talált, mely csak pár órával ezelőtt láthatta meg a napvilágot.

— A gyermeket elvitte a rendőrségre, hol azt rögtön ápolás alá vették. A szivtelen anyát, — ki a gyermekét így elhagyta, — nyomozzák.

— A MÉRÉGEKVERŐ. Pittsburgban elfogtak egy Josphine Mizejwiski nevű fiatal asszonyt, aki urát megmérgezte. Beteg urának kávéban mérget adott be, s azután könyörtelenül végignézte ura halálonaglását. A tett okául azt vallotta be, hogy másba volt szerelmes.

— OYSTER BAYBEN ROOSEVELT FOGADÁSÁRA KÉSZÜLNEK. Roosevelt lakóhelyén, a kis Oyster Bayben nagy a sürgés-forgás. Már ezúsz negyedikén ugyanis az elnök mint volt elnök állandó tartózkodására visszamegy Oyster Baybe. Szomszédai bevonulása alkalmával nagy óvázókban fogják őt részesíteni. Csaldáját Roosevelt a kis nyaralóban fogja hagyni, ő maga pedig Archie fiával már ezúsz 18-án kezd meg újat Afrikába.

— AZ ANYA, MINT DETEKTIV. Február eleje óta Mrs. McDonald mint saját detektívje működött, s folyton keresett egy William Sharkey nevű fiatal embert, aki leányát elcsábította. Fáradságát végre siker koronázta, mert a fiatal embert megtalálta és egy rendőr segélyével letartóztatta.

— AZ ELNÖK ÖCSÉSÉNEK TRAGIKUS HALÁLA. Connecticut állambeli Cambridgéből jelentik, hogy Roosevelt elnök öcsese, a fiatal Stewart Douglas Robinson tragikus módon vesztette el az életét. Diáklakásának hatodik emeletéről lezuhant a mélységbe, ahol reggel akadtak borzalmasan megcsontult hullájára. Robinson még csak 19 éves volt. Valószínű, hogy éjjel rosszul lett, az ablakhoz ment, hogy friss levegőt szívjon magába s úgy zuhant le a mélységbe.

— AZ AMERIKAI HAJÓRAJ FOGADTATÁSA. A világhírű amerikai hajóraj, földközi utjáról visszatérve, hétón futott be Virginia Capes kikötőjébe. A hajóraj 30 hadihajót foglal magában, tehát hatalmasabb, mint a mely valaha szerepet játszott Amerika történelmében. A hajórajt a partron mintegy 250.000 emberből álló tömeg várta, hogy üdvözölhesse.

— Tehát befejeződött a nagy világhírű ut, melyhez hasonló még nem fordult elő a világ történelmében. A hajóraj több mint 42.000 mérföldnyi utat tett meg.

— Lélekemelő látvány volt, amit a hatalmas hadihajók és gőzöskék hosszú sora méltóságtelejes bevonult a kikötőbe, mialatt ágyuk dörögtek, s 250.000 hang éljenek és üdvözölő kiáltásai reszkettették meg a levegőt.

— A tömegben első sorban álltak a feleségei és kedvesei a tengerészeknek, a kik ugyane helyről indultak el nagy utjukra 418 nappal ezelőtt.

— A Hotel Chamberlinben bált rendeznek a megérkezett tengerészek tisztelőre, mely a világ legnagyobb báljának ígérkezik.

— MEGVERT RENDŐR. A hét egy napján New Yorkban a harmadik avenue magas vasútra vagy nyolc fiatal emberből álló társaság szállt fel. A kocsi zsufolva voltak nagybörzsű nőekkel és gyermekekkel. A fiatal emberek iszonyu zajt csaptak, daloltak, végre szivarra gyújtottak. Az őr tiltakozott, mire a fiatal emberek megtámadták.

— E perczben egy rendőr is szállt fel a vonatra, aki megpróbálta a garázdálkodók egyikét letartóztatni. A többiek erre a rendőrt megrohanták, agyba-főbe verték a ruháját letépdették. A kocsivezető ez idő alatt kétségbeesetten sípolt, hogy segítséget kaphasson. A közeli rendőrállomásról végre meg is érkezett egy csapat rendőr, kiknek segélyével a garázdálkodókat letartóztatták.

— AKI oly helyekről, hol a munka már megindult, az ottani honfitársak pontos címzeit hozdám beküldi, a legújabb és legteljesebb „Magyar-Angol Tolmaics”-ot vagy más hasznos tárgyat kap tőlem ajándékba. Cím: JOHN NÉMETH, banker, 457 Washington street, NEW YORK.

Magyar fogorvos

Foghúzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.

DR. FRANK KERN

233 EAST, 10 UTCA, NEW YORK.

— Az első és második Ave. közt. —

RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.

VASÁRNAP: Reggeli 10-től délután 1-ig.



TRENTONI GÖZFÜRDŐ

TÖRÖK ÉS OROSZ FÜRDŐK

132 NORTH WARREN STREET, TRENTON, N. J.

Jegyek Tóth Béla úrnál is kaphatók:

517 S. BROAD STREET.

Habsburg-kávéház

188—190 MÁSODIK AVENUE,

A 12-İK UTCA SARKÁN.

Tulajdonos: HERZ E.

(Itűnő magyar-ételek és italok. Ponto s kiszolgálás. Minden este zeno.

A NAGYVILÁGBÓL.

— BULGÁRIA FÜGGETLENSÉGE ELISMERVE. Szófiából jelentik, hogy Oroszország, Franciaország és Angolország Bulgáriának 1908 október 5-én Tirnowoban függetlenné nyilvánítását és Ferdinánd királyságát elismerték. Ezzel az elismeréssel lehetővé van téve, hogy Ferdinánd Wladimir orosz nagyherceg temetésén Pétervárt résztvehesen.

— BONT APPELLÁL. Gróf Boni de Castellane a párizsi törvényszék előtt felelősséget nyújtott be az ellen a határozat ellen, melyvel a gyermekeket elvált feleségének, a jelenlegi Sagan hercegnének ítélték oda. Azt mondják, Boni a felelősséggel csak újabb összegeket akar kikicsarni elvált feleségétől. Sagan herceg és neje jelenleg igen elvonultan élnek. A pletyka szerint pénz akarnak megtakarítani, hogy Boni adósságait kifizethessék.

— ÖSSZEESKÜVÉS A CZAR ELEN. Szentpétervárról annak a híre érkezik, hogy Wladimir nagyherceg váratlan halála által udvari körökben szőtt szenzációs összeesküvésnek jötték a nyomára. Azt tervezték, hogy a czár trónjától megfosztják, s helyébe ideiglenesen kormányzót illetnek. A jelentés nem mondja határozottan, hogy Wladimir nagyherceg részese volt-e az összeesküvésnek, de az kétségtelen, hogy arra a nagyherceg palotájában annak hírtelen halála után talált papírjaiból jöttek rá. A nagyherceg hírtelen halála keresztülhuzta a reakcionárius pártokhoz tartozó udvari összeesküvők számításait.

— CASTRO UTAZÁSA. Castro, Venezuela volt elnöke, a napokban elhagyta Berlint, hol egy sikerült operáció kiállása után egészsége annyira helyreállt, hogy elutazhatott. Castro leginkább a sok kéréget-level élől menekül, melyekkel Berlinben elhalmozták. Egyik levélről szerényen 125.000 dollárt kért, míg egy másik 25.000 dollár azonnali kifizetését követelte.

— ÁRVIZ NEMETORSZÁGBAN. Emelítettük, hogy Németországot előtötte a víz, hogy különösen az Elba folyó százezer holdnyi területet árasztott el. A vízáradás folytán megkárosult lakosságot most újabb és nagyobb veszedelem fenyegeti: a dögvész. A német kormány most minden lehetőt megtesz, hogy a nép nyomorának enyhítésére, mint a káros következmények elhárítására.

— FÖLDRENGÉS SPANYOLORSZÁGBAN. Vasárnap Alicante spanyol város lakossága éppen a templomból készült, amikor a föld rájlesztett az emberekre. Megrengett s isten házában feje tetejére állított mindent. Nagyon kárt okozott a földrengés Crevillent ugyancsak spanyol városban, a hol számos ház bedől s a romok alatt sirjukat lelték egyes emberek.

— HÓBA TEMETETT VASUT. Oroszországban jelentik, hogy a déli részben akkorák a havazások, hogy kétezer mérföldnyire a hó teljesen maga alá temette a vasutat. A nagy havazásnak számos az emberáldozata is.

— A BOLGÁR FEJEDELEM KIRÁLYI MÉLTÓSÁGBAN. Miklós orosz nagyherceg halála alkalmat adott Ferdinánd boigár fejedelemnek arra, hogy külső pompával is elismertessék királyiá történet előléptetése. A nagyherceg temetésére ő is Szent Pétervárra utazott, ahova a határról ezári különvonat vitte őt s ahol tündetőleg fogadták őt királyi pompával. Konstantin nagyherceg üdvözölte az újoncúlt királyt, aki a templomban a muszka czár mellett foglalt helyet. — Miklós főherceg temetése minden csendháborítás nélkül folyt le.

— CASTROT MEGFOSZTOTTÁK CZIMÉTŐL. Venezuela volt elnökét, Cipriano Castrot, a venezuelai legfelsőbb bíróság megfosztotta elnöki címétől. A bíróság kimondotta, hogy eleget bizonyítékot látott annak beiga-zolására, hogy Castro összeesküvést szított Gomez meggyilkolására s hogy ennélfogva méltatlannak bizonyult az elnöki címre.

— FÉLTÍ A FÉRJE ÉLETÉT. Alfonz spanyol király Wright repülőgépén vasárnap fel akart szállni a magasba, de az utolsó pillanatban a királyné féltette férje életét s addig kérlette őt, míg Alfonz le nem mondott a levegőben való utazásról.

— A KHINAI CSÁSZÁR REJTÉLYES HALÁLA. Egy párizsi lap szenzációs leleplezéseket közöl a khinai császár halálának rejtélyes körülményeiről. A lap állítása szerint a hírek hitelt ér-

demlő forrásból erednek, s megerősítik azt a gyanút, hogy a khinai császárnének is része volt a császár hirtelen halálában.

— A császár az anyacsászárnő intézkedése folytán mint fogoly élt saját palotájában, s igen nyomorúságos sorsban volt része. Egy napon az öreg császárnő családi tanácsot hívott egybe, melyen résztvettek a császár legelkeseredettebb ellenségei. Ennek a gyűlésnek eredményeképpen közhírré tették, hogy a császár veszélyesen beteg, mely szívhibától származik. A külföldi követségek erre felajánlották saját orvosait, de ez ajánlatot udvariasan, de erődesen visszautasították.

— A tanács utasítása értelmében a főemuch másnap reggel belépett a császár szobájába, s tudtára adta, hogy az anyacsászárnő haldoklik, s szükséges, hogy a császár őt a halálban megelőzesse. Letett az asztalra egy adag opiumot, egy csomag aranylevelet, s egy sárja selyemzsinórt, s eltávozott, megígérve, hogy három óra múlva visszajér; ha azt találja, hogy e kellemes halálhoz eszközök egyike sem lett használva, akkor két segédje közreműködése mellett a selyemzsinór segélyével megfojtja.

— Az aranylevelek meg lévén mérgezve, abból egyet csak a szájba kell tenni, s ha azon keresztül lélekzetet vesz, a halál rögtön beáll.

— A szerencsétlen Kwang Su császár egyedül maradt a szobában, s mire a hivatalos személy visszatért, az opium eltűnt, s a császár hirtelen fekvett a kanapén, hol csakhamar kimúlt.

— Ezután a hároméves Pu Yi herceget kiáltották ki császárnak, s huszonnégy órával később az öreg császárnő is meghalt abban a tudatban, hogy e végső tettével a mennyei birodalom békéjét örökre biztosította.

JÓ KERESÉST.

Tanuljon bábaságot. Oly helyekre küldjük, ahol tanult babákra szükség van. Irjon e címre:

BÁBAKÉPZŐ INTÉZET

8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

Vidder Emil

IMPORTER.

IRODA: 40 AVE. C. PINCEZE: 44 AVE. C. NEW YORK.

Legnagyobb ásványvizraktár az Egyesült Államokban. Állandóan raktáron van: Mohai Ágnes, Margit, Bikszádi, Bártfal, Parádi ásványvíz.

Palugay által Pozsonyban üvegezett eredeti borok nagy választékban kaphatók. Új árjegyzéket kívánatra bárkinek megküldi.

GYÓGYBOROK ÉS GYÓGYCOGNACOK NAGY VALASZTEKBAN. A BORSZÉKI GYÓGYVÍZ EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN.

A Borszéki viz clevelandi egyedüli képviselője a „Vörös-Kereszt Gyógyszertár, 8901 Buckeye Road.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE

— Alapított 1896-ben. —

Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzülés az 6-házba hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

WÁRADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézésére.

PÉNZKÜLDÉS AZ O-HAZABA.

Az összes hajtvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA magyar közjegyző

440 S. Broad St., Trenton, N. J.

John R. Pfarr

319 BROAD STREET, JOHNSTOWN, Pa.

Szálloda, ahol Igazi Molnár-féle borok és pálinkák kaphatók. Finom magyar kisközelés.

(márc. 1.)

Pallas Hotel

528 WASHINGTON AVE., JOHNSTOWN, Pa.

A magyarság találkozó helye Johnstownban. Különböző stílusú, importált borok nagyban és kiscsajban jutányos áron kaphatók.

BETTERMAN GUSZTAV, tulajdonos.

ja fejére. Neubauer megtántorodott egy küssé, de azután futni kezdett szobába felé. A szolgál rohant utána. Hiába kiabált Neubauer segítségért, nem jött senki, mert a házban rajta kívül senki sem lakik. A szobába érve, Rakóti hirtelen becsukta az ajtót s revolvert rántott elő:

— No, zsidó, most meghalsz! — kiáltott a megrémült emberre. — Ide azzal a pénzzel!

A tanító tiltakozni próbált, a következő pillanatban eldőrdült az első lövés, amelyet még tizenhárom durranás követett. Az elvetemült ember háromszor töltötte meg revolverét, pedig a szerencsétlen áldozat már az első hat golyó után vértől ázottan, mozdulatlanul hevert a padlón. A vérontás után a szolgál az asztalon levő borosüveg tartalmát lassan kiitta, majd az asztal tehetőre állva, táncolni kezdett. Közben az egész szoba butorzatát felforgatta, a székeket egy csomóra hártyta, azután végigterelve az ágyon, elaludt. Kora reggel úgy találták a szomszédok egymás mellett a kínosan nyoszorgó tanítót és támadóját. A községkészenléti nyomban telefonjelentést küldtek Nyitrára, ahonnan még a délelőtti folyamán megérkeztek a hatóság kiküldöttjei. Neubauer bevitték a trenszéni közoktatóba, Rakóti pedig erős esendőri fedezet mellett az ügyészség börtönében helyezték el. Kihallgatása alkalmán a legnagyobb lelki nyugalommal mondta el Rakóti a gyilkos merénylet részleteit. Boszankodott, hogy részegsége miatt rajtavesztett a dolgon.

— Meg akartam házasodni, arra kellett volna a pénz — mondta nevetve a vizsgálóbíróknak.

— De hát miért lőtt tizennégyezer a tanító urra, mikor már a harmadik lövés után is ártalmatlan volt? — kérdezte a vizsgálóbíró.

— Csak passzióból löttem a többi — felelte nyugodtan.

A szerencsétlen tanító élet és halál közt lebeg. Dr. Ulik Menyhért vizsgálóbíró kihallgatta. Csak halványan emlékszik a történetekre. Azt mégis tudta egész határozottan, hogy Rakóti lövöldözés közben kétszer arcul is ütötte. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Neubauernek négy életveszedelemes sebe van s ha komplikáció nem áll be, nincs kizárva, hogy felépül. A felháborító eset az egész környék lakosságát izgalomban tartja. A rablott pénzt hiány nélkül megtalálták az elvetemült iskolásolga kabátjának belső zsebében. A csendőrök most az irányban folytatják a vizsgálatot, hogy Rakótinak nem voltak-e bűntársai, mert a jelek azt mutatják, hogy nem egyedül hajtottá végre a szörnyű merényletet.

Megégett gyermek.
PÁTROHA. Szabolcs megye. A községben Tamba Pál két éves gyermekét anyja a tűzhely mellett helyezte el, keves időre kiment a szobából. Mikorra visszajött, a kiugrott szikrától a gyermek ruhája tüzet fogva lángokban égett. A gyermeket azonnal kórházba szállították, ahol rövid alatt nagy kínok közt meghalt.

Magyarországból kitiltott orosz menekült.

SÁTORALJAÚJHELY. Zemplén vármegye alispáni hivatalához érdekes leirat érkezett a napokban. A megke-resest Indycki István orosz menekült ügyében a belügyminiszter küldte. Indycki még 1905-ben politikai gyilkosság gyanúja keveredett s az orosz hatóság üldözése elől Varsóból Krakóba menekült. Oroszország visszakövetelte a szökévényt, de a krakói felsőbb-róság a politikai gyilkosság gyanújával terhelt embert nem adta ki. A zarvarokat azonban el akarta kerülni az osztrák hatóság s Ausztria területéről kitiltotta. Indycki sok hányattatás után most Magyarországra fel vette útját. A minisztérium arra figyelmezteti Zemplén vármegye hatóságát, hogy Indyckit, ha a megye területére lépne, azonnal toloncoltassa a határra. A kitiltást a belügyminisztérium azzal indokolja meg, hogy a szerencsétlen orosz üldözési mániában szenved s néha hevesen dühöng.

Megőrült órnagy.
SZEGED. Tessényi Sándor nyugalmozott órnagy Nagyszerebről vejének, Klamm ezredesnek látogatására Szegedre érkezett és a Tisza-szálló egyik emeleti szobájában szállt meg. Az órnagy reggel hirtelen örvöngeni kezdett és ordítva vezényelt, majd azután üldözési mániában fejjel a zárt ablaknak rohant, ahol kezeit és fejét összevágta és az első emeleti ablakon kereszt-

ül az utcára zuhant. Tessényi felkelt és erősen vérző seibeivel tovább rohant a korzón végig a Klauzál-térig, hol összeesett. Beszállították a kórházba, hol haldoklik.

Leölt főerdész.

SZÉKESFEHÉRVÁR. A gróf Zichy János nagylángi uradalomhoz tartozó erdőségben már hosszabb idő óta a vadászok nagy garázdálkodást visznek véghez. Rott Ignác uradalmi főerdész a minap tetten ért három vadászot, akik, mikor meglátták a főerdészt, futásnak eredtek, de csak azért, hogy a főerdészt az erdő belsejébe csalják. Mikor a vadászok beljebb értek az erdőbe, hirtelen megfordultak és tüzelni kezdtek Rott főerdészre; az egyik sörétes lövés fején találta a főerdészt, aki összeroskadott, mire a merénylő vadászok elmenekültek. A súlyosan sérült főerdészt, akinek egyik szemét is kilőtték, Budapestre szanatóriumba szállították. A csendőrség keresi a merénylő vadászokat.

Miksa császár gyóntatója meghalt.
TEMESVÁR. Wéber Ágoston szakálházai plébános, Miksa, mexicói császár egykori gyóntatója és házi káplánja, 76 éves korában meghalt. Wéber Németszentpéteren született s 1864-ben került Miksa főherceg szolgálatába, akinek haláláig oldala mellett maradt. Visszatérve hazájába, több helyen lelkeskedett híveinek szeretete közepén.

Százöt éves asszony halála.
VÁGUJHELY. A minap halt meg özvegy Backné, szül. Schwitzer Róza rövid szenvedés után 105 éves korában. Az elhunyt asszony mindhaláláig a legjobb kedélynek örvendett és egész hosszú élete során egyszer sem volt komolyabb beteg.

Éget a szerelem.
VIDRA. Arad megye. Magyar György parasztagda háza porig leégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Magyar János parasztlény gyújtotta fel a házat boszúból, mert Magyar felesége, a kibe halálosan beleszeretett, visszautasította. A legényt égette a szerelem és a szerelem viszont gyújtogatásra vitte. Az izzó szívű Magyarot letartóztatták, a börtönben próbálják most forró hangulatát lehűteni.

Kivándorlás Ungmeggéből.
UNGVÁR. Az utóbbi időben olyan arányban indult meg a kivándorlás, hogy nagyon is szomorú képet ad. Az alispáni hivatalhoz a f. évben, tehát egy hónap alatt 900 kérést érkezett utlevélért. A mult esztendő első felében nem kértek ilyen sokan utlevélet. Hogy mi lesz ennek a nagymérvű kivándorlásnak a következménye, azt hirtelen el sem lehet képzelni.

KIRÁLYFI A SZINPADON.
Obrenovic Krisztics Milán Budapest.

Minap este a Royal-orfeum műsora egy exotikus számmal bővült: — fellépett a néhai szerb királynak, Milánnak balkézi házasságból származó fia, Krisztics Milán. A husz éves fiatal embert a nyomor kényszerítette új pályájára; amíg apja, és amíg ennek barátja, gróf Zichy Jenő élt, nem volt gondja; az utóbbi időben azonban mindenki elhagyta, miért is, hogy kenyeret legyen, elszegődött a Royal-orfeumhoz. A budapesti közönségnek nagy érdeke van a szinpadon exotikumok iránt és így éppen nem volt meglepő, hogy fellépését zsufolt nézőtér várta. Taps, hatalmas zsvívózás fogadta, mikor Krisztics Milán a szinpadon megjelent. Jól megnőtt, érdekes, bajszos, barna arcu fiatal ember; fejét különösen kifejező, fekete szeméi és sűrűn ivelt szemöldöke teszi jellegzetessé. Egy pillanatra elfogódik, majd mind határozottabbá válik, félíg fölényes, félíg fájdalmas ön-gunymosoly jelenik meg ajkai körül; ez a mosoly utóbb megjelent nála a nézőtér minden újabb taps- és zsvívó-rohamára, mintegy mindannyiszor jelezvén, hogy tisztában van, miért kapja a tapsokat. Ugy látszik, intelligens ember, aki legjobban tudja, hogy „ének“-produkciói mit érnek; zongoraszó mellett ugyan is előbb egy francia verset mondott el halk hangon, teljes lámpalázzal; de már jobban sikerült a magyar versnek, ugyancsak zongoraszó mellett való elmondása. Egészen türhöz magyarság-

gal, az önrónia hangján reczitálta el. Ime, a vers:

Voltam királyfi Szerbiában
S most itt vagyok, most itt vagyok,
Szinpadra lépett most a lábam,
S a szám viczeses kuplét dadog.
Királyfi... Ó, mily drága, szép szó,
Már elképzeltem is nehéz,
Csak csengő ünnep, fényes cécéző,
Arany nyoszolyán heverés.
Voltam királyfi Szerbiában,
Óh, királyfi Szerbiában.

Voltam királyfi Szerbiában,
De koronám nem lesz, bizony,
Csak huszonöt krajczár van nálam,
S ezért egy pikkolót iszom.
Nincs hermelincem, nincsen kardom,
Havi részletre öltözök
És a erclét elsején tartom,
A hitelzöm között.
Voltam királyfi stb.

Voltam királyfi Szerbiában,
De erről már leszoktam én,
S gyönyörködöm apám fiában,
Mikor gáztit kap elsején.
Igy leszek én vidám királyfi,
Akit a nép meg nem utál,
S büszkén fogok az utcán járni,
Hol minden hordár szalutál.
Voltam királyfi stb.

Voltam királyfi Szerbiában,
Taj, de jó, hogy most nem vagyok —
Hogy nem járok lyukas csizmában
És nem kapok pofont, nagyot.
Nem hinak György hercegnék
engem.

Ezt nem is siratom soha,
Ne a fejemen, a zsebemben
Legyen mindig egy korona.
Voltam királyfi stb.

Utána perezekig tapsolták. Majd a nézőtérre jött Krisztics Milán és egy, a közepére állított asztalról ezellövő-művészetét mutatta be a szinpadra állított üvegek és poharak eltalálásával. Biztos szemű lövő, mert alig hibázott; a végén azonban puskája elromlott, úgy hogy produkcióját nem fejezhette be. A közönség egyébként sokat tapsolt a gazdag műsor többi számainál is.

MEGTÉVESZTÉS.

A „Pesti Napló“ februárius 4-iki számából.

Nehéz sora van most azoknak, akik a politikai fordulatokat mindig a maguk javára iparkodnak kihasználni. E pillanatban nem tudják, merről fuj a szél és főleg azt nem tudják, hogy merről fuj. Mi lesz a kormánnyal, koalícióval, függetlenségi párttal, alkotmánypárttal? Honnan kell kilépni, hova lehetne belépni? Mi volna előnyösebb? Megtartani a jelenlegi kereteket, lenyelni minden keserűséget, vagy hasznosabb volna-e a felfordulás, a várható új alakulás? Nagy a bizonytalanság és a türelmetlen várakozók nem tudják, tulajdonképpen mit volna jó akarniok. Ezért van nagy idegesség és ezért lehetséges minden, még az is, ami ellen ma szent esküvel tiltakoznak. És ezért van egyik perczben nagy optimizmus és a másikban veszedelmet sejtő rémlátás. Mert a türelmetlenek és remegők boldog mohósággal szeretnek hinni mindenben, ami megmenetheti reményeiket és kétségbeesett rémülettel fogadnak mindent, ami vágyaikkal nem mindenben egyezik. A lehetetlen lehetőségek napjai mindenre, mert olyanok határoznak, akik a lehetetlennek tartott lehetőségekre eddig is képesek voltak.

Jó magasságból nézve, távol minden körtől, klikktől és egyéni törekvéstől, amely ebben a nagy kavardásban félve-remélve tülekedik, hihetetlen élességgel domborodnak ki a szédelgések és megtévesztések körvonalai, amelyek lent a mélységben, a politika katalán-ban folynak. A lelkek bensejében szigorúan bírálja mindenki a lehetőségeket és a gondolatok és eszmék fanatikusan kívül a nagyobbik rész egészen tisztán látja, mi az, ami megvalósulhat és mi az, mi pártok és egyesek bukását vonhatja maga után. És e benső lelki bírálat nagyon határozottan megállapította már, hogy a bankkérdés minden változata egyformán válságot idézhet elő fönt is, lent is és titokban ezért kovácsol minden lélek olyan terveket, amelyek e válságot vagy elkerülik, vagy a titkos reményeket a legbiztosabban válthatják valóra.

E tervek közül a legmakacsabban kovácsolódik a fuzió gondolata. Káprázatos szédelgés! Amíg nem voltak kiélezve az ellentétek a bankkérdésben és amíg a frakciók és vezérek nem különültek el oly élességgel egymástól, a fuzió tényleg a lehetőségek, sőt a kívánatos és becsületes lehetőségek közé lett volna sorozható. El lehetett volna képzelni közös programot, amely nem veszi magába a régi programok lehetetlenségeit, sallangjait és elavultságait, hanem a változott időkhoz és viszonyokhoz alkalmazkodva, új egyesületi és eszelekvési alapot jelölt volna ki nemcsak egy új párt, hanem a közvélemény számára. De akkor a fuzió nem tudott megszületni. Azonban a bankkérdésben vagy talán a bankkérdés örvé alatt azóta olyan szélsőséges ellentét és olyan személyi aknamunka támadt, amely egyszerűen az erkölcsi lehetetlenségek közé sorozta az ilyen beláthatatlanul nagy és széles politikai távolságoknak egy közös területen való egyesítését. És most azt szeretnék, hogy megszülessen ez a fuzió!

A fuzió ma azon az alapon, amelyen sokan megcsinálni szeretnék, folytatása volna annak a korrupt politikai gondolatnak, amely a mai koalíciós kormányzás alapja és amely minden nehézség és minden programszerű köteleltségen a lényeg elkerülésével, formulák megteremtésével és az elvek elmulasztásával igyekszik keresztüljutni. A fuzió a függetlenségi pártokra annak bevállása volna, hogy a függetlenségi politika és program nem lehet alapja a kormánynak. Nem lehetett alapja a tapasztalatok szerint eddig sem, jóllehet abszolút többsége volt a pártnak, csak hogy a koalícióhoz való tartozás azzal a politikai jótéteménnyel járt a függetlenségi pártokra, hogy a negyvennyolcas program napirendre kerülő pontjainak meg nem valóslításáért a hatvanhetes pártokat okolhatta. De mihelyt létrejön a fuzió és megszületik az új program, amely a leendő nagy párt működését fogja meghatározni, ez a jótékony hatása menség érvényét veszti és akkor az elfogadott és pedig közösen elfogadott program lesz a szentsége mindenkinek, aki azt elfogadta. Függetlenségeknek és hatvanheteseknek egyaránt.

Csak hogy mi lesz már most az az egység, amely szédelgés és megtévesztés nélkül elfogadható? A mostani függetlenségi program nem, mert ha ez alkalmas és érvényesíthető kormányzati program volna, akkor nem kellene a fuzió. Tehát nyilván az a hatvanhetesség, helyesebben a hatvanhetes által tételes rendelkezései, amelyek alapján a függetlenségi párt eddig is tagja volt a kormánynak. Ha azonban olyan fuzió készül, amely a hatvanhetes törvények végrehajtására alakít egy új pártot, hogyan lehet az függetlenségi pártalakulás? Eddig még járta az a szédelgés, amely függetlenségi programot, függetlenségi eszméket, függetlenségi üdvösséget és függetlenségi örökkévalóságot hirdetett, de tényleg hatvanhetes politikát csinált és kormányzati szükségéből és a hatalom megtartása érdekében meg-szavazott mindent, ami a függetlenségi program szempontjából hazaárulás

volt. De mikor a fuzió elfogadásával nyíltan elismeri a függetlenségi párt fuzióra törekvő csoportja, hogy a függetlenségi program nem kormányzati program, hogy a fuzió pártja sem lehet függetlenségi többé és tulajdonképpen nem azon kellene mesterkedni, hogy a hatvanhetesek hogyan lehessenek függetlenségek, hanem a függetlenségek hogyan váljanak végre nyíltan is hatvanhetesekké. Mert eddig voltak függetlenségek, akik hatvanhetes politikát csináltak, a fuzió pártjában pedig lennének hatvanhetesek, akik függetlenségeknek mondanák magukat. Ugyanaz a megtévesztés, ugyanaz a szédelgés folyánk, amely most teszi oly undorítóvá a helyzetet.

Ez nem a becsületes kibontakozás. Becsületes törekvés az, amely azt mondja, hogy szilárdan meg akar állni a függetlenségi program mellett és bármi történik is, ebből nem enged. Becsületes törekvés az, amely azt mondja, hogy a hatvanhetes alapon, akar dolgozni és viszont ebből nem enged. De nem becsületes az a törekvés, amely használni akarja továbbra is a csillogó czégtáblát, amely a tömeget eddig elkápráztatta, de eddig csak öcsérolni szokott. Nem becsületes az a törekvés, amely feladja a programot, de a névvel továbbra is meg akarja téveszteni a közvéleményt, vagyis maga is azt akarja csinálni, amit eddig népszerűtlenné igyekezett tenni, de korteskedni továbbra is azzal akar, amit a fuzióval tényleg feladni kény-szerűl. Ez a törekvés megint csak politikai rothadást eredményezhet és miként a koalíciós kormányzati egységlés csak arra volt jó, hogy személyek elhelyezkedhessenek, úgy a fuzió pártja is csak arra volt jó, hogy egyéni ambíciók kielégítésével az elvek körül folyó nem nagyon őszinte harez megszünjön.

Arra, hogy a bankot átugorja a kormány, a koalíció és főleg a függetlenségi párt, talán jó lehet az ilyen alakulás. De ez csak szédelgés árán jöhet létre. Mert az a fuzió, amely hatvanhetes negyvennyolcasokat és függetlenségi hatvanheteseket, illetve függetlenségi alkotmánypártot, vagy alkotmányos függetlenségi pártot akar létesíteni, éppen olyan hümbög, mint az a törekvés, amely a bankállóság és a bankállóság híveit szeretné egy közös formulával elnemítani. Ha úgy tetszik, és megvan hozzá a többség, csináljanak új programot, új pártot, új kormányt, de mondják meg nyíltan, hogy ezzel a programmal, párttal és kormánnyal mit akarnak. Azt azonban, hogy a nevékkel kuruczel hetvenkedjenek és a munkájukat meghajoljanak a felülről meghatározott lehetőségek előtt, ezt nem kell újból elhatározniok és új párt és kormány törekvésevé tenni, mert, sajnos, ma is csak ezt teszik.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajógyárusítók egyikének. Főkirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
Elnök Sand. B. Price. Aleln. L. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair jr.
Scranton Savings Bank
120 és 122 WYOMING AVENUE, — — — SCRANTON, Pa.
Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.
ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIAI LEGRE BIBB TAKAREKPENTÁRA
Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsején kifizeti.
BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

SZABÓ LAJOS postamester
CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE
EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES UGYNÖKE.
Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállított, ha \$10.000 évadéig van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legzakaszerűbben elvégzek. Tanácsot és utalgatást ingyen adok. CZIM:
LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

PRÁGER JÓZSEF
Főiroda: 280 BROADWAY, NEW YORK. Főkiroda: 238 E., 14-1K UTCZA, II-1K emelet.
ahol naponta esti hat órától kezdve található.
ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MELYTANYS ÁRAK MELLETT.

[Hus Rodak...
Kedde, febr...

Livio Magára...
Kedde, febr...

A D villám...
Kedde, febr...

Sark...
Kedde, febr...

LIVIO FŐHADNAGY.

Írta: Pekár Gyula. — Regény két kötetben. —

[Huszonkilencedik folytatás.]

Kodakovszkyné mely keserűséggel nézett fel a csinos főhadnagra. Az a kemikus pisze orros arcz egész szép lett ezzel az ábrándos kifejezéssel kísért szemében.

Dobosan analitikus hajlamainál fogva megvolt az a csodálatos tehetség, hogy minden nő ellenállhatatlanul bizalmas volt hozzá. Linka mézeshelet után, mikor először összejött Dodóval, minden titkát elmondta neki s csak aztán jött meg a csodálkozott el a maga ügyefogyott bizalmasságán...

— Eszembe jut, — mormogá Linka ábrándosan, mialatt Donhofen Niki komikus vizsgaszemmel nézte a székendőt — eszembe jut szegény Andree... Lám, én nem is mertem volna Livióra gondolni s most mégis a felesége vagyok... Oh, tudom jól, hogy csak a pénzemért vetted el, s hogy a másoké, minden szép asszonyé — de azért hát mégis... mégis...

— Nos, mit mégis? — kérde mosolyogva Dodó.

— De azért — folytatta Linka bizonyos szégyenlős elégteliséggel — egy picit mégis nekem is jut belőle...

Dodó felkaczagott.

— Jaj, beh jó, jaj, beh jó!

Odabent Szentinczey bucsuzott. Megszorongatta a Linka s Livio kezét. Oly jók voltak hozzá, szíve szinte túlaradt a bála éretétől.

— Eljövök, eljövök, — mormogá, — megint nemcsakára... a kis leányommal, a kis Andreeval, meglássák, hogy hasonlít az anyjához... kezét csókoltam, édes Linka és neked, édes Livio, kedvesem a barátságodat. Látod, anyai félreértés volt közöttünk, annyiszor álltunk egymással szemben s most végre mégis megbékültünk s igaz barátokként szorítottunk kezét... Szegény feleségem meghalt, — nincs nekem már senkim rajtatok kívül...

Könny tolt a szemébe. Sietve szorította meg az ösztönt mosolygó Livio kezét s aztán leosont a lépcsőn szánjához.

Livio fel se ment többet az emeletre. Magára rántotta mentéjét s lóhalálában szaladt az istállóba, hol „Czecciliáj” már felnyergelve várta. Egy jockeynek öltözött elegáns kis stableboy tartotta. — a lovászmesterré előléptetett kihízott Forintos Péter pedig kedvtelve nézte a ló fényes szerszámát. Úra házaságának főleg azért örült, — mert a „Czeccilia” most szabadon dulhatott-fulhatott az abrakban, meg szóban, neki meg nem kellett a zsidó asszorásokat kidobni...

— Ez a gyászos bolond, — mormogá Livio káromkodva, — csak hogy már elpakkolt, annyit beszélt, hogy még elkésem miatta a vonatról... No, de galoppban megyek, tán még elérem... Felpattant a „Czecciliára”.

Ismét Dari jutott az eszébe s felkaczagott:

— És még mindennek a hegyibe, a barátságomat akarja! — Oh, a marha... marha...

De aztán összeszorult a szíve: hátha elkésik s Lola becukja ajtaját előtte!

Sarkantyuba kapta lovát: — karrierben vágatott neki az eszeveszett övönárnak. És a daliás szép kapitány, mint valami félisten tűnt el a havas éjszakában...

A Dari orosz szánja pedig azalatt villámsebességgel siklott Vány-Olaszi felé. Szegény fin mélyen belefeküdt óriási bupadájába s egész áthatva, szinte borongva a jó emberek szeretetétől, optimista bizalommal mormogá:

— Mégis vannak hát jó emberek a világon! Livióra, tudom, az élet minden viszontagságai közepette számítottatok...

És töprengve gondolkodott el az élet felett, míg végre elszundikált a széllel vetélkedő szánban. Félálamban lopva bupadájába s egész áthatva, szinte borongva a jó emberek szeretetétől, optimista bizalommal mormogá:

„Szegény! Szegény!” zokogá, „miért és vette el az isten oly hamar tőlem!” Vallásos félelemmel nézett fel az ég

s elmékedésej koronájaképp így sóhajtott fel:

— Hja, az isten utai kifürkészhetetlenek...

A szán besiklott a kastély udvarára. Dari lehányta magáról bundáját és szívdobogva futott fel a kis leánya hálószobájába, Amélie néni már régen aludt, a dadát fogta meg hát s kérdezte ki aggódva, hogy niac-e a kicsikének semmi baja...

Kissé előbbre tolt a éjjeli lámpát s a gyöngé világnál boldogan nézte az alvó kis Andree. Oh, hogy hasonlított most az anyjához! Soká, soká nézte.

Egyszerre a kis gyerek felébredt, kinyitotta kék szeméit s az apjára bámult.

— Mama, mama, — gügyögte a kis Andree.

— A mamát akarod látni, a mamát, — susogá Dari könyezve, — jer, te kis árva, megnézzük a jó mamát...

Odakint elállott a hóvihár, a csillagok is kibujtak az égen.

S Dari a dada minden ellenkezése dacára orra hegyéig bepakolta a kis babát mindenféle bundákba s leszaladt vele a földszintre.

— Már megint feljött a hava a méltóságos urnak, — mormogá dühösen a dada.

Ott lent aztán átfutott vele az udvaron s vagy harmincz lépést gázolva még a térdig érő hóban, végre elérte a sötét fenyvesekkel szegélyezett kriptához.

— Így, ni... — mormogá a jó fiu s lihegve pillantott be a kis kápolna vasrácsos ajtaján. Bent, ott a sejtelmes homályban aludt Andree...

— Ott a jó mama, kis leányom — mormogá szegény Dari könyezve — csak arra kérd az istenék, hogy te is olyan jó légy, mint amilyen ő volt...

Pent azonban kitisztult a mélyen kék téli ég. A sötét felleggomolyok mögül egyszerre előtűnt mennyei nyájával, tipegő ezüstös felhőháryaival az a hallgatag jó égi pásztor, a hold. Szeme ábrándos pillantása bánatosan esett a kápolnára s egy méla sugara, mely a vasrácsos át bekapogott a kriptá homályába, szinte megütötte világította meg azt a szomorú porfir koporsón fekvő, örök álomban alvó fehér márványszobrot.

— Eszterint még visszajár nekem nyolcezvan fillér. Adj vissza!

A főpincér visszadta s a vidám ur erre felkelt a székről és komoly képpel nyujtotta át a székét: — Kvittek vagyunk, barátom!

A holdsugár tétovázva merengett egy darabig a szegény Andree emléken: oly sajnálkozva csókoltta meg hideg márványhomlokát, amiért annyit szeretett és annyit szenvedett... De aztán tovább ment a jó égi pásztor a mindenség azurján. Sugaraiából méla szimfoniákat szőtt ott fent a magasban, olyanokat, amilyeneket idelelt csak a szerelmesek s a poéták értenek meg... S csak tovább legeltette mennyei nyáját, a tipegő ezüstös fellegbárányokat, az örökkévalóság kék mezején...

— VÉGE. —

BOHÉM-HISTÓRIA.

Öt pucos, egy szék, meg egy főpincér.

Budapest egyik ismert kávéházában, amely újságírók, írók és művészek tanácskozója, történt a következő história:

Minap este nagy társaság ült a kávéház egyik márványasztalánál. A bohémek. Pucosot, teát ittak és vitakoztak. Már hajnal felé járt az idő. A társaság egyik vidám tagja már az ötödik pucosot kebelezte be. Ekkor aztán az egyikük kiadta a jelszót: — Elég volt! Mehetünk!

Az álmos pincézereknek, a kasszában bóbiskoló kasszirosnőnek felesillant a szemük, a bohémek voltak az utolsó vendégek, most már mindnyáján hazamehetnek aludni...

Jött a fizetőpincér és számolt: — Öt pucos, három tea, négy pucos, stb.

A tüzilégény ezalatt már rakosgatta is a székeket az asztalok tetejére.

A társaság fentebb említett vidám tagja is kifuzta a maga számláját. De mikor átfutotta a pincér számadását, észrevette, hogy az többet számított a rendesnél. Nem szólt rá semmit.

A társaság aztán felszedelődött. Libasorban kivonultak. Leghátul maradt a vidám ur. Mikor az ajtóhoz ért, se szó, se beszéd, felkapott az egyik asztalról egy székét és vitte magával. Ki az utcára.

A pincézerek bálulva néztek utána. Mi ez? Valami tréfa lesz bizonyosan.

Hanem nagyon is komolyan bizonyult az ügy. A vidám ur nyugodtan ment társaságával az utcán és vitte a székét. A pincézerek a tükörablakon át meglepetve nézték. Az egyikük végre kiszaladt a társaság után: — Nagyságos ur, nemde tréfálni méltóztatik? — Nem én! — De hát miért tetszik elvinni? — Mert kártalanítani akarom magam.

— Miért? — Nagyobb számlát fizettettek ki velem, mint amennyi kijárt.

A pincér visszaszaladt a főpincérért. Most már ez rohant ki csak úgy kalap nélkül, csupasz fejfel: — De nagyságos ur, adja vissza a székét!

A vidám ur nem is hederített rá. Tovább ment és vitte a székét. A főpincér loholt utána.

— De nagyságos ur, nézze, meg fogok hülni, nincs kalap a fejemen... Adj vissza a székét!

A vidám ur ridegen felelt: — Az a kérdés, hogy hajlandó-e újra összeszámolni velem?

— Igen, — nyögte ki a főpincér elkeseredetten.

— Így már más. Erre a vidám ur fogta a székét, szépen letette az ut közepére, maga kényelmesen ráült és nyugodtan mondta: — Hát lássuk! Öt pucos, husz darab egyiptomi cigarettá. Számolja össze!

A főpincér a hideg téli éjszakában elővett egy számológéputat és egy czezurát és számolt. A körmei majd lefagytak eközben. Mikor végzett, bemutatatta a számlát. A vidám ur átfutotta és diadalmasan konstatálta:

— Eszerint még visszajár nekem nyolcezvan fillér. Adj vissza!

A főpincér visszadta s a vidám ur erre felkelt a székről és komoly képpel nyujtotta át a székét: — Kvittek vagyunk, barátom!

PESTI SORSTRAGÉDIÁK.

Már nem is üzlet a betörés.

Februárius 2-iki kelettel a következőket írják a budapesti lapok.

Ma két tragikomikus esetről ad számot a rendőrség. Az egyik László Sándor divatárus üzletében történt, a Csengerj-utca 48. száma alatt. Skri-lecz József 1667-es rendőr ugyanis észrevette a mult éjjel, hogy a bolt felső üvegablakán keresztül gyertyafény pislikol. Óvatosan közelebb lopódzott és figyelni kezdett, aztán szigorú hangon bekiáltott:

— Rögtön kijönni! Választ nem kaptam, mire újra beszólt:

— Fölszólitom az ismeretlen tettest, hogy jöjjön ki!

Miután a feleletet hiába várta, bemászott az ablakon és keresni kezdte az ismeretlen tettest, akit nagysokára a felső pulton talált meg. Szegény betörő szövetnemével takarózott be s

nagyot ordított, amikor a rendőr kardjának a tokjával rávágott. A derék 1667-es ug kutatta a betörőt, hogy találmorra le-lecsapott egy-egy nagyobb csomagra, mivel sejtette, hogy a tettes valamelyik halom alá rejtőzött. Ez a módszer csakugyan be is vált, de olyan helyen és akkorát talált a betörőre vágni, hogy egyszerre — így esett bizony — cunuch-há tette. Siránkozva tápázkodott fel a gonosztevő és ijedten dadogta, hogy engedelmeskedik, csak ne bántsa tovább. A főkapitányságon megállapították később, hogy a póruljárt betörő Höggye János huszonkét esztendő, de már volt multu csavargó. Persze letartóztatták.

A másik eset a kőbányai Höggye-utca 22. száma alatt történt. Jaksics Miklós kovács nyitva találta az ajtót, amikor hazatért, belülről pedig gyanus motoszkálás hallatszott, majd két alak ugrott ki az ajtón. Az egyik főbevágta Jaksicsot a botjával. De a kovács nem ijedt meg s el akarta fogni, mire a betörő arczába döfte a bieszkáját és futásnak eredt. Jaksics üldözöbe vette és csakhamar egész sereg járőrköl csatlakozott hozzája, majd Pasznyik István 1382-es és Par Gábor 829-es rendőr is velük tartott. Elsőnek Tóth Károly hentes érte utól az egyik betörőt, aki rögtön egy aranylánczot nyomott a markába és odasugta:

— Ereszsen el! Kap még többet is. De a hentes fogta tovább is erősen, míg a rendőrök oda nem érkeztek s meg nem bilincseltek. A másik gonosztevő eltűnt az éjszakai sötétségben. A külteki publikum ezuttal nagyon el-lenséges szemmel nézte a rendőrök foglyát.

— Verjük agyon a gazembert! — kiáltották többen s a rendőrök csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták a linestől megemteni. Néhány kőbányai pofont kapott a betörő, ugy hogy megdagadt arczczal került a rendőrségre. Kiderült, hogy a detektíveknek régi ismerőse, Vomaszta Ferencz huszonhét esztendő, rovvott multu csomagoló. A társa valami Furó Ferencz nevű csavargó, akinek a nyomában vannak már s remélik, hogy estig hurokra kerül.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyrusitók egyikének. Fiókirodák: Whartonban, Alphan, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

RIZSÁK JÁNOS passaic pénzküldő budapesti irodája VII., KIRALY-UTCA 103 szám alatt van. Irodavezető: RIZSÁK MIHALY.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto. THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden botét után 4 százalékot fizet. A connelleville és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ. MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENNEKÖZJEGYZŐI okiratok szakzerűen kiállítanak és konzultátsilag hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz. UTBAIGAZTAT, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FIOKÜZLETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE. PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK. 15 WILLIAM STREET - NEW YORK.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez henfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénztetékek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM. KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Staaton Street, New York. Alapítottat 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyrusítás. Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 10 Federal street, Youngtown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 142-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Kőjegyzői okiratokat kiállít és hitelesített. Bankárok, hajójegy- és vasuti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölcsonkönyvtár.

FALCK A. ÉS TÁRSA, 115 West 125, New York. Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Ingyenes jogtanácsot ad. Harmalcz év óta fennáll.

PENNSYLVANIA ÁLLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe oicsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakra az ó-hazába sehol oicsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alapítóke \$500,000.00, tartalékalap és szét aem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport. Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan s legolcsóbb ártyalam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultátsilag hitelesítést beszerzik. Czím: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesnel Magyar Amerikai Takarékos és Hiteltársulat, Duquesne. Alapítóke és főléleg 175,000.00 dollár. Pennsylvanla állam legerősebb bankháza az egyik s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvevényesek magyarok. Fizet két százalékos csekkszámllára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladás és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldő és hajójegyelásutató. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja házas ügyeknek elintézését.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéteket elfogad. Pénzküldő és hajójegyelásutató. SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főléleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvanlanak legrégibb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM. PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldés és közjegyzői iroda.

PERCZEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland. WISCONSIN ÁLLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kenosha. Kedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM. RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármely okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajójegyüzlete. Házak, telkek vételére és eladására.

HUNFALVY HUGÓ. Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

Dr. Wm. Julian. FOGVOROS. 186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J.

Található délelőtt 9 órától este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogmütétekré jótállást vállal. Interstate Phone: 1024.

